gemeente Nijkerk

Plan van aanpak opvang van asielzoekers algemeen

Januari 2025

Inhoud

Samenvatting 2

1. Inleiding 7
- 1.1 Inhoud van het plan van aanpak 8
- 1.2 Uniek concept in eigen beheer 9
- 1.3 Samenwerking 9
- 1.4 Aanpassingen in aantal en planning 9
- 1.5 Context landelijke ontwikkelingen 10

2. Visie op de opvang van asielzoekers 11

3. Doel en resultaat 15
- 3.1 Doel 16
- 3.2 Resultaat 16

4. Beheer 17
- 4.1 Voordelen 18
- 4.2 Nadelen 19
- 4.3 Keuze voor eigen beheer 19

5. Doelgroepen 21
- 5.1 Asielzoekers 22
- 5.2 Wonen voor andere doelgroepen in Hoevelaken/Nijkerkerveen 23
- 5.3 Positie van statushouders 23

6. Sociale invulling 25
- 6.1 Kleinschalige opvang en centrale voorzieningen 26
- 6.2 Woonbegeleiding en organisatie op de locatie 26
- 6.3 Vrijwilligers 28
- 6.4 Zingeving 29
- 6.5 Wonen 29
- 6.6 Financiën 29
- 6.7 Sociale relaties 29
- 6.8 Lichamelijke en psychische gezondheid 30
- 6.9 Werk en activiteiten 30

7. Veiligheid 33
- 7.1 Veiligheidsplan 34
- 7.2 Huisregels 34

8. Organisatie 35

9. Financiering 37
- 9.1 Ontwikkelingen Spreidingswet 38
- 9.2 Uitgangspunten begroting 38
- 9.3 Begroting 41
- 9.4 Verbeter van Havelijn naar voren halen 44
- 9.5 Inkoop 44

10. Communicatie en participatie 45
- 10.1 Fase Ia: opstellen plan van aanpak Beurtschipper en Nijverheidsstraat 46
- 10.2 Fase Ib: opstellen plan van aanpak Hoevelaken en Nijkerkerveen 47
- 10.3 Fase II: realisatie van de locaties 48

11. Planning en monitoring 49
- 11.1 Planning 50
- 11.2 Monitoring 51

Bijlagen

1. Plan van aanpak opvang asielzoekers locatie Beurtschipper 3.
2. Plan van aanpak opvang asielzoekers locatie Nijverheidsstraat 7.
3. Veiligheidsplan.
4. Participatieverslag Beurtschipper.
5. Participatieverslag Nijverheidsstraat.
6. Communicatie- en participatieplan Realisatiefase.

Samenvatting

1. Inleiding

We hebben dit plan van aanpak uitgewerkt om vier kleinschalige opvangplekken voor asielzoekers in de gemeente Nijkerk te realiseren in eigen beheer. Het plan bestaat uit drie delen: algemene uitgangspunten voor alle locaties, en specifieke plannen voor de locaties Beurtschipper 3 en Nijverheidsstraat 7 in Nijkerk.

Met dit plan van aanpak laten we zien hoe we als gemeente Nijkerk professioneel vorm willen geven aan kleinschalige opvangplekken en wat hiervoor nodig is. Met een vastgesteld plan van aanpak voldoen we aan de voorwaarden van het rijk voor een kansrijk initiatief. Het rijk is dan bereid om ons plan te beoordelen en met ons in gesprek te gaan over de financiering.

We gaan pas starten met de uitvoering van het plan van aanpak op het moment dat we afspraken hebben gemaakt met het rijk over de financiering van het benodigde normbedrag en de voorwaarden die we daarbij stellen.

2. Visie op de opvang van asielzoekers

In het plan van aanpak beschrijven we onze visie op de opvang van asielzoekers, met “Samenzijn, samenleven, in Nijkerk kan het” als kern. De visie heeft de volgende hoofdlijnen.

- We geven vluchtelingen een goed onderdak en geven hun het gevoel dat zij welkom zijn.
- We dragen ons steentje bij aan de oplossing voor het tekort aan opvangplekken voor asielzoekers.
- Vanaf het eerste moment betrekken we de vluchtelingen actief in onze gemeenschap.
- Inburgering en integratie zijn geen vrijwillige keuze voor de vluchtelingen.
- De vluchtelingen leven zelfstandig met ondersteuning op alle leefgebieden.
- Contact tussen inwoners en vluchtelingen stimuleert integratie, wederzijds begrip en vriendschap.
- We geven de inwoners en de vluchtelingen een zo comfortabel mogelijk gevoel bij de opvanglocaties.
- Als een asielzoeker een verblijfsvergunning krijgt, streven we naar huisvesting in onze gemeente of regio, maar wel binnen onze taakstelling.

3. Doel en resultaat

Het doel van de uitvoering van het plan van aanpak is het realiseren van opvang voor 278 asielzoekers, waarvan 24 alleenstaande minderjarige asielzoekers in de gemeente Nijkerk.
Het resultaat is:

- Een opvang van asielzoekers volgens onze visie.
- Vier kleinschalige opvanglocaties in de gemeente Nijkerk aan de Nijverheidsstraat 7 (Nijkerk), Beurtschipper 3 (Nijkerk), terrein aan de Middelaarseweg Hoevelaken, terrein in de hoek Amersfoortseweg-Koolhaaspark (Nijkerkerveen), die geschikt zijn om in te zetten voor huisvesting van andere doelgroepen.
- Een programma voor onderwijs, dagbesteding en werk.
- Een Ontwikkelcentrum op de centrale locatie aan de Nijverheidsstraat 7 voor vluchtelingen (asielzoekers en vluchtelingen uit Oekraïne) en statushouders, maar ook voor andere inwoners van de gemeente Nijkerk met een ondersteuningsvraag, zoals inwoners die willen participeren of hulp kunnen gebruiken om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen.
- Een gecoördineerd aanbod voor vluchtelingen dat wordt verzorgd door vrijwilligers.
- Een aanspreekpunt voor omwonenden dat 24 uur per dag 7 dagen per week bereikbaar is.
- Opvang van asielzoekers op deze locaties voor minimaal 5 en maximaal 10 jaar (locaties Beurtschipper, Hoevelaken en Nijkerkerveen) en maximaal 15 jaar (locatie Nijverheidsstraat).
- Kunnen inzetten van het gerealiseerde vastgoed na de opvang van asielzoekers voor nog tenminste 25-30 jaar voor de inwoners van Nijkerk, Hoevelaken en Nijkerkerveen, om te voorzien in behoefte aan huisvesting, opvang en voorzieningen voor verschillende doelgroepen.

4. Beheer

We kiezen ervoor om de locaties in eigen beheer te ontwikkelen en exploiteren. Dit heeft voordelen en nadelen. We nemen maatregelen om de gevolgen van de nadelen te beheersen.

5. Doelgroepen

- Omdat het gaat om een kleinschalige opvang, selecteert het COA bewoners die direct zelfstandig in de maatschappij kunnen meedraaien.
- We sturen erop dat gezinnen en moeders/vaders met kinderen vooral op de locaties in Hoevelaken en Nijkerkerveen worden geplaatst.
- Voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv-ers) gaan we kijken of we binnen onze regio met een andere gemeente hierover afspraken kunnen maken.
- Voor de starterswoningen in Hoevelaken/Nijkerkerveen geven we voorrang aan inwoners van Hoevelaken/Nijkerkerveen. Statushouders zullen hier niet worden geplaatst.

6. Sociale invulling

- Op de locatie aan de Nijverheidsstraat komen centrale voorzieningen voor de bewoners van alle vier locaties. Het gaat om zorg, zoals ruimte voor Vluchtelingenwerk, huisarts en tandarts, ruimte voor taallessen en onderwijs en mogelijkheden voor activiteiten of werk.
- Op alle locaties zetten we beveiliging in voor 24 uur per dag, zeven dagen per week.
- We zetten professionele woonbegeleiding in overdag en aan het begin van de avond. Daarnaast zullen vrijwilligers een grote rol spelen in het leven van de vluchteling. Hiervoor stellen we een vrijwilligerscoördinator aan.
- We helpen de bewoners vaardigheden en kennis te ontwikkelen om hun zelfstandigheid te vergroten en hen voor te bereiden op een leven in Nederland. We doen dit aan de hand van de zeven leefgebieden: zingeving, wonen, financiën, sociale relaties, lichamelijke gezondheid, psychische gezondheid en werk & activiteiten.
- Op de centrale locatie aan de Nijverheidsstraat creëren we een Ontwikkelcentrum met dagbesteding en werk voor asielzoekers, vluchtelingen uit Oekraïne, statushouders én mensen met een ondersteuningsvraag, bijvoorbeeld mensen die willen participeren of hulp kunnen gebruiken om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen.

7. Veiligheid

Het realiseren van een locatie voor de opvang van vluchtelingen gaat gepaard met zorgen en soms zelfs gevoelens van onveiligheid. Voor de opvang van asielzoekers is een veiligheidsplan opgesteld, om inzicht te geven wat we doen om de veiligheid in en rond de twee opvangplekken in Nijkerk zo goed mogelijk te borgen. Hierin staan afspraken, maatregelen, overlegstructuren en de mogelijkheden voor inwoners om hun signalen van eventuele onveiligheid met ons te delen.

8. Organisatie

- De ontwikkeling van de vier locaties wordt uitgevoerd door een interim projectteam Vluchtelingen voorbereiding realisatie voor een periode van twee jaar, tot eind 2026.
- Na de tijdelijke periode tot eind 2026 neemt het vaste team kernteam Vluchtelingen realisatie en beheer de taken van het interimteam over.
- Elke opvangplek krijgt een locatiemanager, een zorgcoördinator, woonbegeleiding, beveiliging en een huismeester.

9. Financiering

Uitgangspunten

- We gaan ervan uit dat het rijk de opvang betaalt en dat we hiervoor zo min mogelijk eigen extra middelen voor in hoeven te zetten.
- Kosten en verantwoordelijkheid voor zorg (huisarts, tandarts en GGZ), onderwijs aan kinderen, inburgering en leef- en eetgeld, de reiskosten en de verzekeringskosten van de bewoners komen hij het COA te liggen.
- We gaan uit van een periode van minimaal 5 jaar en maximaal 10 jaar voor de locaties Beurtschipper, Hoevelaken en Nijkerkerveen en maximaal 15 jaar voor de locatie Nijverheidsstraat.
- Voor de realisatiekosten van de opvangplekken in Hoevelaken en Nijkerkerveen is een inschatting gemaakt van de ontwikkelkosten, omdat de plannen voor deze locaties de komende maanden worden uitgewerkt.

Financiering in het kort

- We hebben een normbedrag berekend van € 79,69 per persoon per dag voor de ontwikkeling en exploitatie van de vier opvangplekken. Hieronder vallen de kosten voor huisvesting, begeleiding en beveiliging. Dit brengen we in rekening bij het rijk. Voorwaarden daarbij zijn:
  - Het normbedrag wordt geïndexeerd op basis van een reëel indexcijfer.
  - Er wordt betaald voor 100% bezetting.
  - Het wordt toegekend voor minimaal 5 jaar.
  - We sluiten een samenwerkingsovereenkomst met het COA, waarin we afspraken maken over dat het COA het beheer en de exploitatie van de locaties overneemt wanneer binnen 10 jaar de financiering wegvalt.
- We stellen voor om de kosten voor de voorbereiding te betalen uit de bestemmingsreserve Oekraïne. Eind 2024 bedraagt deze reserve € 6.147.000. Reden dat we dit geld overhouden is dat we in Nijkerk een efficiënt en kosteneffectief model hebben neergezet. Door het park op eigen grond te ontwikkelen met relatief goedkope chalets en een sobere en doelmatige inrichting hebben we in Nijkerk een relatief goedkope oplossing. We mogen deze bestemmingsreserve inzetten voor andere doeleinden.
- We stellen voor om voor de realisatie van het Ontwikkelcentrum op te zetten met een eenmalige investering van € 3.000.000 uit de bestemmingsreserve Oekraïne. Dit centrum richt zich niet alleen op vluchtelingen, maar heeft een breed integraal aanbod heeft voor alle inwoners van de gemeente Nijkerk met een ondersteuningsvraag. Daarom willen we dit niet helemaal meerekenen in het normbedrag.

10. Communicatie en participatie

Voor het opstellen van de plannen van aanpak Beurtschipper en Nijverheidsstraat hebben we input opgehaald bij inwoners en ondernemers in de omgeving van de locaties. Samenvattend zijn de volgende onderwerpen uit het participatieproces naar voren gekomen als belangrijk.

- Verkeersveiligheid.
- Beperken van overlast.
- Er moet een duidelijk aanspreekpunt zijn voor omwonenden.
- Vanuit de omgeving Nijverheidsstraat is de roep om een upgrade van de Havenlijn tussen de Vetkamp en de Nijverheidsstraat.
- Medewerkers van het bedrijf dat in Beurtschipper 3 is gevestigd hechten belang aan een veilige en gescheiden werkomgeving, met aparte ingangen en gescheiden looproutes.

Op hoofdlijnen hebben we de volgende zaken op basis van de participatie meegenomen in de plannen van aanpak.

- We nemen maatregelen om de verkeersveiligheid te borgen.
- Er komt woonbegeleiding op de locatie en daarnaast 24/7 beveiliging.
- Er is 24/7 een aanspreekpunt voor omwonenden waar zij terecht kunnen met vragen, zorgen en meldingen.
- We hebben in de uitvoering aandacht voor de zorgen van ondernemers over de continuïteit van hun bedrijfsvoering. Het is onze insteek dat ondernemers niet geconfronteerd worden met extra regels op het gebied van bijvoorbeeld geluid, omdat er een opvangplek voor asielzoekers bij hen in de buurt komt.
- In het plan van aanpak is veel aandacht voor de invulling van dagbesteding en werk en het enerzijds verplichten en anderzijds motiveren van de vluchtelingen om hieraan deel te nemen.
- In het plan van aanpak is aandacht voor taalonderwijs en bij de werving van de woonbegeleiding is meertaligheid een aandachtspunt.
- In het ontwerp is rekening gehouden met wensen op het gebied van verlichting, de inrichting van de buitenruimte en groen.
- De woonbegeleiding zorgt ervoor dat bewoners samen met de beheerders regelmatig het terrein checken en schoonhouden.
- Met extra ondergrondse afvalcontainers voor restafval en PMD zorgen we voor goed beheer van afvalbeheer.
- Er is een fonds voor calamiteiten, waaruit eventuele extra maatregelen getroffen kunnen worden als dit nodig is, bijvoorbeeld het plaatsen van mobiele camera's, extra verlichting of verkeersmaatregelen.
- De verbetering van de Havenlijn staat gepland voor 2031. We gaan de verbetering van het stuk tussen de Vetkamp en de Nijverheidsstraat proberen naar voren te halen, en dit uitvoeren in 2025.
- In de uitvoering gaan we samen met sportverenigingen kijken hoe wij hen kunnen betrekken bij een aanbod voor de vluchtelingen.

- Voor kinderen wordt een veilige speelplek op het terrein van de centrale locatie aan de Nijverheidsstraat aangelegd.
- Over de uitstraling van het gebouw aan de Nijverheidsstraat kunnen de omwonenden meepraten in een sessie in februari. Het gaat bijvoorbeeld om de kleur, het materiaal en het groen.
- Onze communicatie zal er de komende periode op gericht zijn om het contact met de buurt op te bouwen en te versterken.
- We zullen na opening van de locatie kennismakingsmomenten organiseren voor de bewoners en de omwonenden.

In januari 2025 start ook het participatieproces rondom de locaties in Hoevelaken en Nijkerk.

11. Planning

- Januari 2025: start participatieproces voor de locaties in Hoevelaken en Nijkerkerveen.
- Februari 2025 (onder voorbehoud en na akkoord van de gemeenteraad): uitvoering plannen van aanpak voor de twee locaties in Nijkerk.
- April 2025: Het college besluit over de plannen van aanpak voor de locaties in Hoevelaken en Nijkerkerveen.
- Mei 2025 (onder voorbehoud van en na akkoord van de gemeenteraad): uitvoering plannen van aanpak voor de locaties in Hoevelaken en Nijkerkerveen.
- Juli 2025: opening locatie Beurtschipper. Voor de huisvesting van de voorzieningen zoals het Ontwikkelcentrum, zorg en onderwijs maken we tijdelijk gebruik van een andere locatie in eigendom van de gemeente.
- December 2025: opening locatie Nijverheidsstraat.
- Uiterlijk december 2026: opening locaties in Hoevelaken en Nijkerkerveen.

De bovenstaande planning is onder voorbehoud van de gemaakte kanttekeningen.

12. Monitoring

- De projectleider en de locatiemanager geven leiding aan het proces, houden dagelijks de vinger aan de pols en sturen zo nodig bij.
- Elke drie maanden evalueren we de gang zaken met de sociale teams, wijkbeheer, de BOA's en de adviseur verkeer.
- Per locatie monitort en evalueert de werkgroep met een vertegenwoordiging van de omwonenden de gang van zaken met de gemeente, eens per drie maanden of vaker als dat nodig is.
- Via het informatieloket Asielopvang, de locatiemanagers, berichten op social media houden we signalen vanuit de samenleving continu in de gaten.

1. Inleiding

1. Inleiding

Nog steeds ontvluchten duizenden mensen hun land vanwege oorlog, geweld, onderdrukking of vervolging. In Nederland is een groot tekort aan plekken om deze mensen op te vangen. Als gemeente Nijkerk vinden we het belangrijk om de verantwoordelijkheid en de regie te nemen in het oplossen van het vraagstuk rondom de opvang van asielzoekers. Daarom hebben we op 30 mei 2024 besloten om opvang te bieden aan 278 asielzoekers, waaronder 24 alleenstaande minderjarige asielzoekers. Ongeacht of de huidige Spreidingswet wordt ingetrokken of niet.

Na een uitgebreid participatieproces en een locatieonderzoek heeft de gemeenteraad er op 24 oktober 2024 voor gekozen om vier kleinschalige opvangplekken voor asielzoekers verspreid over de gemeente uit te werken in vier plannen van aanpak. Het gaat om:

- Het bestaande gebouw aan de Beurtschipper 3 in Nijkerk (78 plekken).
- Het bestaande gebouw aan de Nijverheidsstraat 7 in Nijkerk, als centrale locatie met voorzieningen zoals zorg, dagbesteding en onderwijs voor alle vier locaties (75 plekken).
- Het terrein aan de Middelaarseweg in Hoevelaken (75 plekken). Deze locatie combineren we met woningen voor andere doelgroepen, zoals starters en jongeren uit Hoevelaken.
- Het terrein in de hoek Amersfoortseweg-Koolhaaspark in Nijkerkerveen (50 plekken). Deze locatie combineren we met woningen voor andere doelgroepen, zoals starters en jongeren uit Nijkerkerveen.

Met het plan van aanpak dat voor u ligt hebben we een belangrijke eerste stap gezet in de realisatie van asielopvang in de gemeente Nijkerk.

1.1 Inhoud van het plan van aanpak

Dit plan van aanpak bestaat uit drie delen.

1. **Plan van aanpak Opvang van asielzoekers.** Dit algemene plan gaat over de uitgangspunten voor alle vier locaties. In dit plan beschrijven we:

- onze visie op asielopvang in hoofdstuk 2;
- ons doel en het beoogde resultaat in hoofdstuk 3;
- de doelgroepen in hoofdstuk 4;
- het beheer van de locaties in hoofdstuk 5;
- de invulling van het sociale aspect in hoofdstuk 6;
- de borging van de veiligheid in hoofdstuk 7;
- de organisatie in hoofdstuk 8;
- de financiering in hoofdstuk 9;
- de communicatie en participatie in hoofdstuk 10;
- de planning en monitoring in hoofdstuk 11.

2. **Plan van aanpak opvangplek Beurtschipper 3** in Nijkerk (bijlage 1).
3. **Plan van aanpak opvangplek Nijverheidsstraat 7** in Nijkerk (bijlage 2).
   In de plannen van aanpak voor Beurtschipper en Nijverheidsstraat staat hoe we deze opvangplekken willen realiseren. We gaan in op:
   - de resultaten van het participatieproces en de resultaten;
   - de ruimtelijke invulling van de locatie: vergunningen & milieuonderzoek, het ontwerp, verkeersmaatregelen, afspraken met de eigenaar (voor Beurtschipper) en mogelijkheden voor toekomstig gebruik;
   - financiën & risico's.

inhoud

Volgens de afgesproken planning worden de plannen van aanpak voor de locaties in Hoevelaken en Nijkerkerveen de komende maanden uitgewerkt. Het plan van aanpak Opvang asielzoekers vormt hiervoor ook het uitgangspunt.

1.2 Uniek concept in eigen beheer

De Spreidingswet biedt gemeenten de mogelijkheid om de locaties niet te laten ontwikkelen en exploiteren door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA), maar door de gemeente zelf. Hier gaat onze voorkeur naar uit. In dit plan van aanpak leest u de motivering en nadere uitwerking van deze keuze. De afgelopen periode is gebleken dat we in Nederland uniek zijn met het concept van vier kleinschalige locaties in eigen beheer, met één centrale locatie waar de bewoners van alle locaties terecht kunnen voor voorzieningen zoals zorg en onderwijs. Zowel het ministerie van Asiel en Migratie (A&M) als het COA hebben positief en met interesse op dit concept gereageerd. Dit plan van aanpak is het vertrekpunt voor het verder uitwerken en realiseren van dit concept. Omdat het gaat om een nieuwe vorm, zullen wij tijdens de rit steeds evalueren en waar nodig bijsturen.

1.3 Samenwerking

Om tot een invulling van het plan van aanpak te komen hebben we gesprekken gevoerd met het Centraal Opvangorgaan Asielzoekers (COA) en het ministerie A&M. Verder stemmen we alles wat we doen af binnen de sub-regionale Provinciale Regietafel (PRT) Migratie en Integratie Foodvalley. Hierin zitten naast de gemeente Nijkerk ook de gemeenten Barneveld, Ede, Scherpenzeel en Wageningen. Verder zitten een afgevaardigde van het kabinet van de Commissaris van de Koning en van het COA aan tafel. In het subregionale PRT maken wij onderling afspraken over de invulling van de sub-regionale opgave.

Wij zijn niet de enige gemeente in Gelderland die bezig is met de ontwikkeling van (kleinschalige) opvanglocaties in eigen beheer. We hebben contact gezocht met onder andere de gemeente Ede, Culemborg en Rheden. Met deze gemeenten en andere Gelderse gemeenten die in dit proces zitten gaan we samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) optrekken om kennis en ervaring uit te wisselen en zo nodig gezamenlijk ons proces en belang onder de aandacht te brengen bij het rijk.

Verder zijn de plannen voor de twee locaties in Nijkerk opgesteld met inbreng van omwonenden en ondernemers in de buurt van de locaties, medewerkers van de bedrijven/organisaties die nu gehuisvest zijn in de locaties en andere stakeholders.

1.4 Aanpassingen in aantal en planning

Op twee punten wijken we iets af van het besluit op 24 oktober.

- Het besluit was om de locatie Beurtschipper te in richten voor 78 personen en de locatie Nijverheidsstraat voor 75 personen. Vanwege de beschikbare ruimte op de locatie Beurtschipper draaien we dit om en komen er 75 personen op de locatie Beurtschipper. Dit is noodzakelijk om de grootte van de kamers in het gebouw aan de Beurtschipper acceptabel te houden en ervoor te zorgen dat alle kamers daglicht hebben.

- De locatie Nijverheidsstraat richten we in met 80 plekken, 2 plekken meer dan de afgesproken 78. Dit heeft te maken met het feit dat we werken met wooneenheden voor 4 personen. Deze 2 extra plekken zijn bedoeld om flexibel in te kunnen zetten, bijvoorbeeld als time-out plek. Er worden dus niet meer dan 78 personen ondergebracht op deze locatie.
- Zoals afgesproken presenteren we de plannen van aanpak voor de beide locaties in Nijkerk volgens het besluit in januari 2025. Daarbij werken we toe naar realisatie van de locatie Beurtschipper voor 1 juli 2025 en realisatie van de locatie Nijverheidsstraat uiterlijk 31 december 2025. De plannen van aanpak voor de locaties in Hoevelaken en Nijkerkerveen zouden volgen in maart 2025, met realisatie uiterlijk voor 31 december 2026. Op basis van de opgedane ervaringen in de afgelopen tijd verlengen we de voorbereidingsperiode voor de plannen van aanpak voor de locaties in Hoevelaken en Nijkerkerveen met een maand. Dit heeft geen consequentie voor de geplande uiterlijke realisatiedatum.

1.5 Context landelijke ontwikkelingen

Op dit moment geldt voor de opvang van asielzoekers in ons land de Spreidingswet. Met de nieuwe Spreidingswet is de mogelijkheid gekomen dat gemeenten opvanglocaties in eigen beheer ontwikkelen en exploiteren. Over de wijze van financiering van eigen beheer staat echter niets in de Spreidingswet. Het ministerie van A&M werkt aan de uitvoeringsregeling ‘Gemeentelijke Duurzame Opvang’ (DGO), die meer duidelijkheid moet geven over de financiering en de verantwoordelijkheden van het COA wanneer de gemeente kiest voor eigen beheer. Het was de verwachting dat deze regeling eind 2024 bekend zou worden, maar dit is nog niet gebeurd. Om geen tijd te verliezen hebben we ervoor gekozen om hier niet op te wachten maar proactief te zijn. Met dit plan van aanpak laten we zien hoe we als gemeente Nijkerk professioneel vorm willen geven aan kleinschalige opvangplekken en wat hiervoor nodig is. Met een vastgesteld plan van aanpak voldoen we aan de voorwaarden van het rijk voor een kansrijk initiatief. Het rijk is dan bereid om ons plan te beoordelen en in gesprek te gaan over de financiering. We gaan pas starten met de uitvoering van het plan van aanpak op het moment dat we afspraken hebben gemaakt met het rijk over de financiering van het benodigde normbedrag en de voorwaarden die we daarbij stellen.

2. Visie op de opvang van asielzoekers

2. Visie op de opvang van asielzoekers

Samenleven, samenzijn, in Nijkerk kan het

De gemeente Nijkerk is een gemeenschap met een rijke traditie van hard werken, sociale samenhang en gastvrijheid. Deze waarden hebben door de geschiedenis heen onze samenleving gevormd en zijn ook vandaag de dag de drijfveren van ons bestaan.

Dat blijkt eens temeer uit onze gezamenlijke, grote inzet voor een menswaardige opvang van asielzoekers. Vluchtelingen die vaak een lange, zware reis achter de rug hebben, op zoek naar veiligheid en een nieuw begin. We vinden het belangrijk om hen een veilige, welkome plek te bieden in onze gemeenschap. Dat doen we in nauwe samenwerking met alle Nijkerkers, op een manier die recht doet aan de nood van de vluchtelingen en aan de waarden van onze gemeenschap. Op een manier die bijdraagt aan een passende integratie binnen de Nijkerkse samenleving.

Vanuit een groot sociaal hart helpen wij mensen in nood, dragen we bij aan de uitdagingen van vluchtelingenopvang in Nederland en zijn we er samen voor elkaar. Samenleven en samenzijn, in de gemeente Nijkerk kan het.

inhoud

We geven vluchtelingen een goed onderdak en het gevoel dat zij welkom zijn

Als gemeente Nijkerk willen we ons inzetten voor een gastvrije en menswaardige opvang van asielzoekers. Deze mensen zijn gevlucht voor oorlog en vervolging en hebben vaak veel meegemaakt. We vinden het belangrijk om de vluchtelingen niet alleen een goed onderdak te geven, maar hen ook te laten voelen dat zij welkom zijn.

We dragen ons steentje bij aan de oplossing voor het tekort aan opvangplekken voor asielzoekers

We erkennen dat Nederland kampt met een tekort aan opvangplekken voor asielzoekers, wat leidt tot overbelasting van bestaande voorzieningen. De lange wachttijden voor de behandeling van asielaanvragen verergeren het probleem, waardoor de druk op gemeenten die asielzoekers opvangen toeneemt. Een schrijnend voorbeeld is de situatie in het aanmeldcentrum in Ter Apel. Wij steunen de Spreidingswet, die we zien als een effectieve oplossing om opvangplekken eerlijk te verdelen over het hele land. Daarbij willen wij ons steentje bijdragen aan de opvang van asielzoekers in Nederland.

Vanaf het eerste moment betrekken we de vluchtelingen actief in onze gemeenschap

We vinden dat de vluchtelingen niet vroeg genoeg kunnen beginnen met integratie. Vanaf het eerste moment willen we de betrokkenheid van de vluchtelingen bij onze gemeenschap bevorderen. Dat kan door te zorgen voor onderwijs, sportieve of culturele activiteiten, vrijwilligerswerk of betaald werk. Ons doel is om ieder van hen vanaf hun eerste dag een zinvolle dagbesteding aan te bieden. Daarbij sluiten we waar mogelijk aan bij hun mogelijkheden, interesses en talenten. Deze aanpak komt hun persoonlijke welzijn én een snelle integratie in onze samenleving ten goede. Ze leren de taal en komen in contact met Nederlanders. Het zorgt voor een gevoel van eigenwaarde en betrokkenheid, zodat zij sneller kunnen bijdragen aan de maatschappij. Bovendien voorkomen we zo problemen die ontstaan door verveling of frustratie.

Inburgering en integratie vormen geen vrijwillige keuze voor de vluchtelingen

We zien inburgering en integratie niet als een vrijwillige keuze. Wij verwachten van vluchtelingen die in onze gemeente een plek krijgen, dat zij meedoen aan het programma dat wij hen aanbieden. Daarbij houden zij zich aan de (huis)regels die wij opstellen. Vluchtelingen die van deze inburgering en integratie afzien, kunnen niet langer in de gemeente Nijkerk blijven.

Zelfstandig leven met ondersteuning op alle leefgebieden

De vluchtelingen leven zelfstandig op de opvangplek, op kamers voor 2-3 personen. Zij krijgen daarbij ondersteuning van woonbegeleiders. Deze woonbegeleiders ondersteunen hen op zeven leefgebieden: zingeving, wonen, financiën, sociale relaties, lichamelijke gezondheid, psychische gezondheid en werk & activiteiten. De vluchtelingen doen hun huishouden, koken en zijn zelf verantwoordelijk voor het op orde houden van hun leefomgeving. We richten de opvangplek in met eenvoudige maar gastvrije ruimtes en basale voorzieningen, zonder luxe. Door nette woon- en kookruimtes en goede sanitaire voorzieningen te bieden, motiveren wij hen hier zelf ook goed voor te zorgen.

Contact tussen inwoners en vluchtelingen stimuleert integratie, wederzijds begrip en vriendschap

Tijdens het proces van integratie zien wij een belangrijke rol voor vrijwilligers en inwoners. Zij kunnen de vluchtelingen helpen om kennis te maken met onze Nederlandse cultuur en met het opbouwen van persoonlijke contacten. Daarmee stimuleren we wederzijds begrip en vriendschap.

We geven de inwoners en de vluchtelingen een zo comfortabel mogelijk gevoel bij de opvanglocaties

‘Veiligheid’ kwam als het belangrijkste thema uit het participatieproces in de zomer van 2024. Het begrip ‘veiligheid’ is lastig te omschrijven. De betekenis die mensen eraan geven kan per persoon verschillen. Hoe dan ook, we willen zowel de inwoners als de vluchtelingen een zo comfortabel mogelijk gevoel geven bij de opvanglocaties in onze gemeente. Voor ons betekent dit dat er altijd een aanspreekpunt moet zijn voor omwonenden en vluchtelingen. Daarom zetten we in op 24 uur per dag, 7 dagen per week, begeleiding op de locatie door woonbegeleiders en/of beveiligers.

Overgang van asielzoeker naar statushouder in de regio

Als een asielzoeker in een opvangplek in de gemeente Nijkerk een verblijfsvergunning krijgt, is het niet zo dat hij of zij automatisch ook in de gemeente Nijkerk woonruimte krijgt. Dit is afhankelijk van of dit past binnen het aantal statushouders aan wie wij een woonplek moeten aanbieden van het rijk (taakstelling). Op dit moment is deze taakstelling veel lager dan het aantal asielzoekers dat bij ons een plek gaat krijgen. We vinden het wel belangrijk dat zoveel mogelijk van de asielzoekers die een vergunning krijgen in onze gemeente of in de regio komen te wonen. Zij zijn immers al gestart met het opbouwen van een leven in onze regio. Het zou een verlies zijn voor de vluchtelingen zelf én voor ons dat zij ergens anders helemaal opnieuw moeten beginnen.

3. Doel en resultaat

3. Doel en resultaat

3.1 Doel

Het doel van de uitvoering van het plan van aanpak is het realiseren van opvang voor 278 asielzoekers, waarvan 24 alleenstaande minderjarige asielzoekers in de gemeente Nijkerk. We doen dit volgens de visie zoals omschreven in hoofdstuk 2 en betrekken omwonenden, ondernemers en organisaties actief bij de uitwerking van de plannen.

3.2 Resultaat

- Een opvang van asielzoekers volgens onze visie.
- Vier kleinschalige opvanglocaties in de gemeente Nijkerk:
  - Nijkerk: gebouw aan de Nijverheidsstraat 7 en het aangrenzende achterterrein van de Gildenstraat 4-6 (78 plekken). Dit is de locatie, waar ook centrale voorzieningen zijn gehuisvest, zoals zorg, onderwijs en dagbesteding. Overigens kunnen activiteiten op het gebied van dagbesteding en onderwijs aan volwassenen en kinderen ook buiten de centrale locatie plaatsvinden.
  - Nijkerk: gebouw aan de Beurtschipper 3 in Nijkerk (75 plekken).
  - Hoevelaken: terrein aan de Middelaarseweg (75 plekken), met een combinatie van woningen voor andere doelgroepen uit Hoevelaken, zoals jongeren of starters.
  - Nijkerkerveen: terrein in de hoek Amersfoortseweg-Koolhaaspark (50 plekken), met een combinatie van woningen voor andere doelgroepen uit Hoevelaken, zoals jongeren of starters.
- Vier locaties die geschikt zijn om in te zetten voor huisvesting voor andere doelgroepen, mochten er redenen zijn om de opvang van asielzoekers te stoppen.
- Een programma voor onderwijs, dagbesteding en werk.
- Het creëren van een Ontwikkelcentrum op de centrale locatie aan de Nijverheidsstraat voor vluchtelingen (asielzoekers en vluchtelingen uit Oekraïne) en statushouders, maar ook voor andere inwoners van de gemeente Nijkerk met een ondersteuningsvraag, zoals inwoners die willen participeren of hulp kunnen gebruiken om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen.
- Een gecoördineerd aanbod voor vluchtelingen dat wordt verzorgd door vrijwilligers.
- Een aanspreekpunt voor de omwonenden dat 24 uur per dag 7 dagen per week bereikbaar is.
- Het realiseren van vastgoed op vier plekken in Nijkerk, Hoevelaken en Nijkerkerveen voor de opvang van asielzoekers voor minimaal vijf en maximaal tien jaar (locaties Beurtschipper, Hoevelaken en Nijkerkerveen) en maximaal vijftien jaar (locatie Nijverheidsstraat).
- Dit vastgoed willen we daarna nog tenminste 25-30 jaar inzetten voor de inwoners van Nijkerk, Hoevelaken en Nijkerkerveen, om te voorzien in behoefte aan huisvesting, opvang en voorzieningen voor verschillende doelgroepen.

4. Beheer

4. Beheer

In de nieuwe Spreidingswet is geregeld dat gemeenten locaties ook in eigen beheer kunnen ontwikkelen en exploiteren. Onze voorkeur gaat uit naar het ontwikkelen van de locaties in eigen beheer. Met de opvang in eigen beheer hebben wij goede ervaring opgedaan bij het Oekraïnepark en de doorstroomlocatie Passantenhaven voor statushouders. Ook de gemeenteraad heeft ons een lichte voorkeur meegegeven voor exploitatie in eigen beheer. Uit gesprekken met het ministerie van A&M blijkt dat de insteek voor de uitvoeringsregeling Duurzame Gemeentelijke Opvang is dat het COA wel de verantwoordelijkheid houdt voor het regelen van de zorg (huisarts, tandarts en ggz). In ons plan van aanpak hebben wij dit daarom ook als uitgangspunt aangehouden.

4.1 Voordelen

Wij zien de volgende voordelen van het regelen van de opvang in eigen beheer.

- **Uitvoeren volgens onze eigen visie.** Wij hebben een duidelijke visie op asielopvang. In eigen beheer kunnen we zelf bepalen hoe de opvang wordt ingericht en beheerd. Een voorbeeld is dat het COA volgens de regels voor een kleinschalige opvang (KSO) geen permanente begeleiding biedt. Daarnaast is er bij KSO's van minder dan 100 opvangplekken ook geen permanente beveiliging aanwezig[1]. Dit past niet in onze visie. In eigen beheer kunnen wij dit wel regelen en meenemen in ons totale kostenplaatje.
- **Inspelen op de wensen van de omgeving.** Wij hebben direct contact met onze inwoners en ondernemers en kennen hen goed. In de uitvoering kunnen we beter rekening houden met hun wensen dan het COA, die meer op afstand staat.
- **Flexibiliteit en snelheid.** Voor de besluitvorming en uitvoering zijn we niet afhankelijk van het COA. Dit maakt ons meer flexibel en versnelt het proces. Het COA is een grote organisatie, die voor de enorme uitdaging staat om honderden locaties tegelijkertijd te realiseren, zonder daar ook de menskracht voor te hebben. Daarnaast zit het COA minder dicht op het proces. Wij kennen de situatie in onze eigen gemeente en kunnen hierover op lokaal niveau besluiten.
- **Innovatieve oplossingen.** We hebben de mogelijkheid om creatieve of innovatieve oplossingen uit te voeren, die beter aansluiten bij de lokale context en uitdagingen.
- **Efficiënter omgaan met budget.** We kunnen efficiënter omgaan met het beschikbare budget en zo kosten besparen, bijvoorbeeld door opvangdiensten van asielzoekers en statushouders te combineren, zoals onderwijs en gezondheidszorg.
- **Goed voor de lokale economie.** Het COA heeft er geen belang bij om de ontwikkeling lokaal of regionaal uit te laten voeren. Wij wel, en in eigen beheer kunnen we lokale bedrijven en dienstverleners inschakelen voor de ontwikkeling en de exploitatie. Dit komt de lokale werkgelegenheid en economie ten goede.
- **Integratie en betrekken van organisaties.** Vanwege bestaande relaties kunnen wij lokale organisaties gemakkelijker betrekken dan het COA. Daardoor kunnen we zorgen voor meer sociale cohesie en bevorderen we de integratie van de vluchtelingen.
- **Verbinding leggen tussen asielzoekers en statushouders.** We kunnen verbindingen leggen tussen de asielzoekers en statushouders in onze gemeente. Statushouders zijn al vertrouwd met de lokale cultuur en regelgeving en hebben hun eigen netwerk, en kunnen daarom goed als buddy fungeren.

1) Zie voor de omschrijving van Kleinschalige Opvang (KSO) COA: https://www.coa.nl/nl/kleinschalige-opvang

inhoud

4.2 Nadelen

Nadelen van het regelen van opvang van asielzoekers in eigen beheer zijn:

- **Eigen financieel risico.** Wanneer er dingen misgaan of kosten uit de hand lopen is dit voor ons eigen risico. Bijvoorbeeld:
  - wanneer de Spreidingswet wordt ingetrokken en de financiering in de nieuwe wet anders en voor ons nadeliger wordt geregeld.
- **Veel zelf regelen.** We moeten veel zelf regelen, ook voorzieningen zoals onderwijs, begeleiding, beveiliging en huisvesting. Dit is arbeidsintensief en vergt een goede organisatie.
- **Specifieke expertise is nodig.** We hebben ervaring opgedaan met de opvang van statushouders in eigen beheer, maar we hebben geen ervaring met de opvang van asielzoekers. Dit is een meer complexe doelgroep dan statushouders, en de opvang vergt specifieke kennis.

4.3 Keuze voor eigen beheer

Op basis van een afweging van de voor- en nadelen kiezen we ervoor om de vier kleinschalige opvanglocaties in eigen beheer te ontwikkelen en exploiteren. We nemen de volgende maatregelen om de nadelen te beheersen.

- We sluiten een samenwerkingsovereenkomst met het COA, waarin het COA toezegt het beheer en de exploitatie van de locaties over te nemen wanneer er minder instroom of minder financiering komt. Het COA heeft aangegeven hiertoe bereid te zijn. De komende periode moeten we de precieze afspraken hierover samen met het COA verder invullen.
- We kunnen als zich dit voordoet ook besluiten om de ontwikkelde locaties in te zetten voor andere doelgroepen in onze gemeente. We zorgen er daarom voor dat de locaties voorbereid zijn om in te zetten voor huisvesting voor andere doelgroepen.
- Als er tegenvallers zijn kunnen we een beroep doen op de bestemmingsreserve Oekraïne.
- We sluiten raamovereenkomsten met leveranciers en dienstverleners, zodat een minimale afname geen verplichting is. In de overeenkomst nemen we een clausule op dat vanwege een eventuele wetswijziging het geraamde volume kan wijzigen.
- We besteden diensten zoals beveiliging en gezondheidszorg uit aan gespecialiseerde organisaties die ervaring hebben met de doelgroep.
- We zorgen voor een goede interne organisatie in een multidisciplinair team en programma.
- We bouwen een netwerk met gemeenten die ook asielopvang in eigen beheer uitvoeren om ervaringen uit te wisselen en samen te werken. Hiervoor zijn de eerste contacten gelegd.

5. Doelgroepen

5. Doelgroepen

5.1 Asielzoekers

Het COA bepaalt in alle gevallen welke asielzoeker in elke gemeente wordt geplaatst. Wij hebben daar geen keuze in. We vinden het belangrijk om in goed contact te staan met het COA als het gaat om de toewijzing van de bewoners.

Selectie op zelfredzaamheid

Voor Kleinschalige Opvanglocaties (KSO's) selecteert het COA de bewoners op mate van zelfredzaamheid. Onder zelfredzaamheid verstaat het COA mensen die direct zelfstandig in de maatschappij kunnen meedraaien. Het gaat om asielzoekers die minder maatschappelijke begeleiding nodig hebben. Dat komt omdat ze al langer in een procedure zitten en op een COA locatie al cursussen hebben gevolgd met de eerste beginselen op het gebied van inburgering en bijvoorbeeld de eerste stappen in taallessen. Als het gaat om een gezin, dan wordt gekeken of de ouder(s) zelfredzaam is/zijn.

Sturing binnen de locaties en in de uitvraag

We kunnen wel zelf bepalen welke vluchteling we op welke locatie plaatsen. Omdat de locaties in Nijkerk op een industrieterrein zijn, met weinig buitenspeelruimte voor kinderen, hanteren we het uitgangspunt om gezinnen en moeders/vaders met kinderen vooral op de locaties in Hoevelaken en Nijkerkerveen te plaatsen. Dit betekent dat op de twee locaties in Nijkerk met name alleengaande mannen en vrouwen en stellen zullen komen. Op basis van dit uitgangspunt kunnen we gericht een bepaalde doelgroep uitvragen bij het COA. Bijvoorbeeld wanneer er in Hoevelaken of Nijkerkerveen een plaats vrijkomt, kunnen we aangeven dat we plaats hebben voor een gezin of een moeder met kind. Er is geen garantie dat het COA daar rekening mee kan houden.

Amv-ers

Jongeren die zonder begeleiding van een ouder of een meerderjarige bloed- of aanverwant naar Nederland komen, noemen we alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv). De opvang van amv-ers is veel intensiever dan van volwassen asielzoekers. Binnen onze taakstelling moeten wij 24 alleenstaande minderjarige vreemdelingen opvangen. Eerder spraken we over de mogelijkheid om ze binnen de kleinschalige locaties op te vangen, of te kiezen voor een grotere groep. Momenteel onderzoeken we ook een andere optie. De Spreidingswet biedt gemeenten de mogelijkheid om binnen de provincie onderling afspraken te maken over de verdeling van de verschillende doelgroepen. Dit betekent dat als één gemeente bijvoorbeeld beter amv-ers kan plaatsen en een andere gemeente juist beter asielzoekers, statushouders of vluchtelingen uit Oekraïne, zij met elkaar kunnen ruilen, om zo beide groepen passend en efficiënt op te kunnen vangen. Vanzelfsprekend brengen we in de uitwerking hiervan de gevolgen en de haalbaarheid in beeld.

inhoud

5.2 Wonen voor andere doelgroepen in Hoevelaken/Nijkerkerveen

We hebben ervoor gekozen om bij de opvangplekken voor asielzoekers in Hoevelaken en Nijkerkerveen ook huurwoningen te realiseren voor starters en jongeren uit deze beide kernen. Het samenbrengen van verschillende groepen kan wederzijds begrip bevorderen en sociale cohesie versterken. Bovendien pakken we zo we onze opgave in huisvesting en integratie gezamenlijk aan.

Voor de locatie in Hoevelaken willen we voorrang geven aan inwoners van Hoevelaken en voor de locatie in Nijkerkerveen willen we voorrang geven aan inwoners van Nijkerkerveen. Dit is juridisch ook mogelijk, omdat de toewijzing van tijdelijke woningen buiten de huisvestingsverordening valt. Dit betekent dat we flexibel kunnen omgaan met het toewijzen van deze woningen aan lokale inwoners.

Samen met de nog vast te stellen vastgoedbeheerder die deze woningen gaat uitgeven stellen we een profiel op voor deze woningen, met het oog op goede doorstroming en lokale binding. Ook stellen we spelregels op die gaan gelden wanneer er onvoldoende lokale belangstelling voor de woningen is. Na een bepaalde periode zullen dan ook starters uit de rest van de gemeente Nijkerk in aanmerking komen.

5.3 Positie van statushouders

Het is ons doel dat de huurwoningen in Nijkerkerveen en Hoevelaken toegewezen worden aan starters in Nijkerkerveen en Hoevelaken die wachten op een woning. Vanuit dat oogpunt vinden wij het niet wenselijk dat deze woningen ook toegewezen kunnen worden aan statushouders. Met de vastgoedbeheerder maken we daarom de afspraak dat statushouders niet direct in deze huurwoningen geplaatst kunnen worden. Daarbij is het goed om op te merken dat vluchtelingen van wie de verblijfsvergunning volgens de huidige wetgeving na vijf jaar wordt omgezet naar een vergunning voor onbepaalde tijd niet meer worden gezien als statushouders.

6. Sociale invulling

6. Sociale invulling

Wij hebben de overtuiging dat vluchtelingen professionele begeleiding nodig hebben. Ze komen uit andere landen met andere culturele normen en gebruiken, spreken nog geen of weinig Nederlands en hebben vaak te maken met stress en onzekerheid. Ze hebben hulp nodig om zich te oriënteren in een nieuw land en zich aan te passen aan de Nederlandse samenleving. Ondersteuning is essentieel voor hun welzijn en om hen zo goed mogelijk te laten integreren in onze samenleving.

6.1 Kleinschalige opvang en centrale voorzieningen

We hebben gekozen voor kleinschalige opvang (KSO) met vier locaties verspreid over de gemeente. Op elke locatie is ruimte om te wonen en te koken en er zijn gezamenlijke recreatieruimtes. De schaal van een KSO en de beschikbare ruimte per opvangplek is te klein om op elke locatie de noodzakelijke voorzieningen te huisvesten. Daarom gaan we op de locatie aan de Nijverheidsstraat centrale voorzieningen huisvesten die voor de bewoners van alle vier locaties zijn. Het gaat om zorg, zoals ruimte voor Vluchtelingenwerk, huisarts en tandarts, ruimte voor taallessen en onderwijs en mogelijkheden voor activiteiten of werk[1]. Overigens betekent dit niet dat alle bewoners voor taallessen en dagbesteding allemaal per definitie naar de Nijverheidsstraat moeten. Het kan ook zijn dat sommige van deze activiteiten buiten de centrale locatie wordt geregeld.

Vervoer

In de uitwerking van het plan van aanpak gaan we kijken of het nodig is vervoer te regelen van de opvangplekken naar de centrale locatie, bijvoorbeeld in de vorm van een busje. Dit geldt met name voor de bewoners van de locatie in Hoevelaken en voor kinderen naar de dagopvang of het onderwijs. Hiervoor nemen we een post op in de begroting.

Tijdelijke oplossing

In de planning wordt de centrale locatie pas eind 2025 gerealiseerd, terwijl er vanaf 1 juli 75 vluchtelingen op de Beurtschipper wonen, die wel centrale voorzieningen zoals zorg en onderwijs nodig hebben. Daarom hebben we tijdelijk een ruimte nodig waarin we de voorzieningen voor de bewoners van de locatie Beurtschipper kunnen onderbrengen. We gaan op zoek naar een geschikte ruimte hiervoor in de buurt van de locatie. Daarbij kijken we in eerste instantie naar vastgoed in eigendom van de gemeente. Het is de bedoeling om van deze tijdelijke locatie gefraseerd over te gaan naar de nieuwe gebouwen aan de Nijverheidsstraat 7. We maken hiervoor een ontwikkelplan.

6.2 Woonbegeleiding en organisatie op de locatie

Op alle locaties zetten we beveiliging in voor 24 uur per dag, zeven dagen per week. Er komt één locatiemanager voor de twee locaties in Nijkerk en één locatiemanager voor de locaties in Hoevelaken en Nijkerkerveen. Een zorgcoördinator stuurt de woonbegeleiders aan. Op de locatie Beurtschipper komen drie woonbegeleiders voor 7 dagen per week overdag tot het begin van de avond. Op de andere drie locaties komen twee woonbegeleiders voor 7 dagen per week van overdag tot het begin van de avond. Er komt meer woonbegeleiding op de Beurtschipper, omdat de indeling van het gebouw hierom vraagt, met verschillende etages met grotere groepen mensen die kookruimte, recreatieruimte en sanitair met elkaar delen. Bij de werving van personeel letten we op meertaligheid. In noodgevallen kan het personeel gebruik maken van de tolkentelefoon, die 24/7 bereikbaar is.

1) In het plan van aanpak Nijverheidsstraat 7 is dit verder uitgewerkt.

inhoud

Zeven leefgebieden: streven naar herstel naar het gewone leven

We gaan de woonbegeleiding invullen aan de hand van de zeven leefgebieden van Movisie:

1. **Zingeving.** Begeleiding bij het betekenisvol invullen van het leven. Welke waarden, overtuigingen en doelen geven een persoon richting en motivatie?
2. **Wonen.** Zorgen voor een veilige en stabiele woonomgeving.
3. **Financiën.** Zorgen voor de basisbehoeften en helpen bij het ontwikkelen van financiële vaardigheden.
4. **Sociale relaties.** Ondersteunen bij het opbouwen van een sociaal netwerk en stimuleren om mee te doen aan sociale activiteiten in de samenleving.
5. **Lichamelijke gezondheid.** Hulp bij leefstijlkeuzes en toegang tot de gezondheidszorg.
6. **Psychische gezondheid.** Ondersteuning bij omgaan met stress, trauma en zo nodig toegang tot psychische zorg.
7. **Werk en activiteiten.** Hulp bij onderwijs, deelname aan werk en andere dagelijkse bezigheden, zoals vrijwilligerswerk.

Deze zeven leefgebieden omvatten alle aspecten van het leven van de vluchteling. Met deze aanpak zorgen we ervoor dat we in de begeleiding geen belangrijke aandachtsgebieden over het hoofd zien. We helpen hen zo om vaardigheden en kennis te ontwikkelen en zo hun zelfstandigheid te vergroten en bereiden hen voor op een nieuw leven in Nederland. Samen met hen werken we aan het herstel van het gewone leven.

Zeven leefgebieden.

6.3 Vrijwilligers

Bij de invulling van ondersteuning op de zeven leefgebieden zijn vrijwilligers onmisbaar. Inmiddels (januari 2025) hebben zich een kleine 80 mensen uit alle drie kernen aangemeld die een rol als vrijwilliger op zich willen nemen. We hebben twee bijeenkomsten georganiseerd, waarin een eerste inventarisatie is gemaakt van wat mensen zouden willen en kunnen doen. Het enthousiasme waarmee de verschillende mensen zich willen gaan inzetten is hartverwarmend.

De komende periode werken we uit hoe we vorm gaan geven aan het vrijwilligerswerk, zodat er voor de vrijwilligers zelf ook duidelijk wordt welke rol ze kunnen spelen. We denken daarbij bijvoorbeeld aan meegaan met boodschappen doen, helpen bij onderwijs of activiteiten, regelen van vervoer, inrichten en bemensen van een creatieve ruimte. Natuurlijk gaan we ook actief door met werving van nieuwe mensen. Er zijn diverse mogelijkheden voor subsidies voor vrijwilligerswerk die we ook gaan onderzoeken.

Deze foto is gemaakt bij de eerste vrijwilligersbijeenkomst. Met zeventien enthousiaste mensen die 'een stap naar voren' willen zetten.

Om het vrijwilligerswerk goed te coördineren en een match te maken tussen de vrijwilligers en de activiteiten waarvoor ze ingezet worden, stellen we een vrijwilligerscoördinator aan. Daarnaast krijgt de vrijwilligerscoördinator de taak om de vrijwilligers goed te begeleiden, zodat zij in hun kracht worden gezet. Door een eigen vrijwilligerscoördinator in te zetten, kunnen we goed sturen op de invulling van het vrijwilligerswerk en de werving en begeleiding van de vrijwilligers. Zo zorgen we voor afstemming van het aanbod op de behoeften van de vluchteling en de vrijwilligers en voor bijsturing wanneer deze behoefte verandert.

6.4 Zingeving

Meedoenbalie

Aan het aspect zingeving geven we invulling met een 'meedoenbalie'. Elke vluchteling gaat hier een week na aankomst naar toe. Met de vluchteling wordt besproken wie hij/zij is en welke opleiding, talenten en wensen hij/zij heeft. Zo kan de woonbegeleider deze persoon koppelen aan activiteiten zoals (vrijwilligers)werk, sport en recreatie die bij hem/haar passen. Het is de eerste stap naar verbinding tussen de bewoners en de samenleving.

6.5 Wonen

We geloven in de kracht van de zelfredzaamheid. We vinden dat de vluchtelingen zoveel mogelijk zelfstandig moeten wonen en leven op de opvangplek. Ze zijn zelf verantwoordelijk voor hun huishouding en leefomgeving. De woonbegeleiders sturen hierop en helpen hierbij en leren hen wat de gewoontes in Nederland zijn, bijvoorbeeld op het gebied van hygiëne en omgaan met afval.

6.6 Financiën

Om zelfstandig te kunnen functioneren is het belangrijk dat vluchtelingen leren omgaan met geld. Hoe ga je om met het budget dat je krijgt, hoe run je financieel een huishouden, hoe stel je een budget op, hoe kun je je uitgaven plannen, hoe werkt het Nederlandse banksysteem, hoe werkt de belastingdienst en hoe zitten onze sociale voorzieningen en uitkeringen in elkaar? De vluchtelingen krijgen hierin training en de woonbegeleiding helpt hen hierbij in de dagelijkse praktijk.

Asielzoekers die meer dan 6 maanden in Nederland zijn, moeten zo snel mogelijk een afspraak maken om zich te laten inschrijven in de Basisregistratie Personen (BRP). Het duurt ongeveer 8 dagen voor ze terecht kunnen op afspraak. Na een controle op de voorwaarden voor inschrijving, worden ze direct ingeschreven in het BRP en ontvangen ze hun BSN.

6.7 Sociale relaties

Buddy to Buddy systeem

Naast de vrijwilligers die we gaan inzetten om de vluchtelingen te ondersteunen, gaan we het Buddy to Buddy systeem invoeren in onze gemeente. Buddy to Buddy is een organisatie die zich richt op het verbinden van vluchtelingen met lokale inwoners om sociale integratie te bevorderen. Ze matchen vluchtelingen (buddies) met vrijwilligers op basis van gedeelde interesses of achtergrond. Het doel is om eenzaamheid onder vluchtelingen te verminderen en hen te helpen een sociaal netwerk op te bouwen. Het initiatief biedt zowel vluchtelingen als vrijwilligers de kans om nieuwe culturen en perspectieven te leren kennen. Dit bevordert de wederzijdse integratie en ondersteuning. Voor beide kanten van het buddyschap geldt dat werelden en blikvelden worden vergroot. Buddy to Buddy is actief in onder andere Utrecht, Arnhem, Enschede, Zutphen, Amersfoort, Tilburg, Breda en Leiden.

We hebben contact gelegd met deze organisatie. Samen met hen gaan we een pilotfase in met daarin twee matchingsrondes in Nijkerk. In totaal worden 50 buddykoppels (100 mensen) verspreid over een periode van twee keer zes maanden. Na afloop van de eerste matchingsronde worden de resultaten samen met ons geëvalueerd en wordt bepaald hoeveel buddykoppels de organisatie jaarlijks denkt te matchen. De gemeente betaalt 50% van de kosten en het Oranjefonds de andere helft. We hebben hiervoor € 30.000 opgenomen in de begroting onder de post projectteam realisatie.

6.8 Lichamelijke en psychische gezondheid

Asielzoekers hebben recht op toegang tot medische zorg. Vooruitlopend op de uitvoeringsregeling Duurzame Gemeentelijke Opvang (DGO) en de gesprekken die het ministerie van A&M hierover nog met het COA moet voeren hebben wij in ons plan van aanpak als uitgangspunt aangehouden dat het COA de toegang tot de huisarts, tandarts en de GGZ organiseert en financiert.

Vluchtelingenwerk

Vluchtelingenwerk verzorgt op diverse asielopvanglocaties sociaal-juridische begeleiding bij het doorlopen van de asielzoekersprocedure. Denk hierbij aan het bijwonen van gesprekken met de IND. Wij organiseren dat Vluchtelingenwerk deze begeleiding aan gaat bieden op de centrale locatie aan de Nijverheidsstraat. De inzet van Vluchtelingenwerk hebben wij opgenomen in de begroting.

Zorg

Om de vluchteling de medische en geestelijke zorg te geven die hij of zij nodig heeft, komen er spreekuren met een verpleegkundige en/of een huisartsassistente op de centrale locatie. Indien nodig, wordt er een consult ingepland met een huisarts of tandarts die de vluchteling nader kan onderzoeken. Daarnaast is te allen tijde een achterwacht te bereiken voor acute en spoedeisende zaken.

GGZ

Er is specialistische zorg nodig voor de vluchtelingen, bijvoorbeeld vanwege depressies, angststoornissen of posttraumatische stressstoornis (PTSS). In samenwerking met de GGZ kan er specialistische hulp gezocht worden voor de individuele geestelijke problematiek van de vluchteling. De huisarts bepaalt of dit nodig is. Hiervoor is een regionaal GGZ vluchtelingenteam beschikbaar. De komst van de asielzoekers heeft daarmee geen gevolgen voor ggz-hulp aan onze inwoners. De kosten voor GGZ zitten in de Regeling Zorg Asielzoekers (RZA), de basisverzekering die voor de vluchteling geldt.

6.9 Werk en activiteiten

Onderwijs

Onderwijs bepaalt voor een belangrijk deel in hoeverre asielzoekers zich een goede uitgangspositie verwerven voor deelname aan de maatschappij. Een groot deel van de asielzoekers zal inwoner worden van Nederland. Het plan is om onderwijs vorm te geven aan asielzoekers die in Nijkerk gaan verblijven. Onderwijs voor kinderen wordt betaald door het rijk. Onderwijs voor volwassenen moet de gemeente zelf betalen.

Voorschoolse opvang minderjarige vluchtelingen (2 tot 4 jaar)

Integreren kan niet vroeg genoeg beginnen en dat geldt dus ook voor hele jonge vluchtelingen. Binnen de gemeente Nijkerk kan een peuter vanaf 2 jaar in aanmerking komen voor voorschoolse opvang, wanneer de peuter een risico loopt op een (taal)achterstand. Hiervoor moet een indicatie worden afgegeven. Dit is voor maximaal 4 ochtenden in de week, 16 uur in totaal.

Onderwijs minderjarige vluchtelingen (vanaf 4 jaar)

Voor het organiseren van onderwijs voor minderjarige asielzoekers zijn twee denkrichtingen.

- Direct instromen in het reguliere onderwijs.
- Eerst de Nederlandse basistaalvaardigheden leren in een internationale schakelklas en daarna instromen in het reguliere onderwijs.

In overleg met de schoolbesturen kiezen wij voor het opzetten van een taalklas. Hiervoor is ruimte gereserveerd in onze centrale locatie aan de Nijverheidsstraat. Een van de redenen om te kiezen voor een taalklas is dat er extra aandacht nodig is voor de emotionele en sociale behoeften van deze kinderen, die mogelijk traumatische ervaringen hebben gehad. Een taalklas richt zich intensief op het leren van de Nederlandse taal. Dit is cruciaal voor succesvolle deelname aan regulier onderwijs. De lessen kunnen worden afgestemd op de specifieke behoeften en niveaus van nieuwkomers, waardoor ze in hun eigen tempo kunnen leren. Ook biedt een ISK bredere introductie tot de Nederlandse cultuur en het onderwijssysteem. Dit helpt bij de sociale integratie. Samen met het onderwijs zullen wij dit de komende periode uitwerken en organiseren.

Onderwijs meerderjarige vluchtelingen

Wanneer een vluchteling in Nederland mag blijven, volgt de inburgerings*plicht*. Het steven is dat elke statushouder de Nederlandse taal op B1 niveau beheerst. Daarnaast doorloopt de statushouder het participatieverklaringstraject en maakt kennis met de Nederlandse kernwaarden vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en participatie. Denk daarbij aan gelijke rechten voor mannen en vrouwen, het recht om jezelf te ontplooien door onderwijs, het mogen kiezen van je partner en het recht om je mening te uiten.

De meeste asielzoekers krijgen een verblijfsvergunning [1]. Vanuit dat oogpunt willen wij hen laten *'pre inburgeren'*. Dit betekent dat het leren van de Nederlandse basisvaardigheden en een eerste kennismaking met de Nederlandse kernwaarden in de gemeente Nijkerk een verplicht onderdeel wordt van het activiteitenprogramma. Hieronder vallen bijvoorbeeld ook verkeerslessen. Om het onderwijs aan volwassenen en de inburgering zo goed mogelijk vorm te geven stellen we hiervoor twee personen aan. Te denken valt aan NT2 docenten, met een opleiding om Nederlands als tweede taal te onderwijzen. Het onderwijs zullen we waar mogelijk ook inzetten voor de doelgroep statushouders. Dit is de oplossing van het knelpunt dat de Taalschool te weinig capaciteit beschikbaar heeft

Sport en cultuur

Uit gesprekken met gemeenten die ervaring hebben met asielopvang blijkt dat het meerwaarde heeft de vluchtelingen te motiveren mee te doen aan sportieve en culturele activiteiten. Dit draagt bij aan het welzijn en de integratie van de vluchtelingen. We gaan contact leggen met het Nijkerkse sport- en cultuurverenigingsleven. Met hen zoeken we naar mogelijkheden om de vluchtelingen aan te laten sluiten bij verenigingen of om activiteiten te organiseren die hen kennis laten maken met de Nederlandse bevolking, sport en cultuur. De komende periode werken we dit uit en maken we hier afspraken over.

Het eerste aanbod is al binnen: een museum heeft aangeboden om rondleidingen te verzorgen aan groepen van vluchtelingen en hen rond te leiden door de stad Nijkerk en mee te nemen in de historie van Nijkerk.

(Vrijwilligers)werk

Werk, ook vrijwilligerswerk, levert een belangrijke bijdrage aan de integratie van vluchtelingen. Het helpt hen de taal te leren, in contact te komen met Nederlanders en werkervaring op te doen.

Asielzoekers mogen vrijwilligerswerk doen. Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) toetst of er sprake is van vrijwilligerswerk. In onze begroting is opgenomen dat asielzoekers die meedoen aan dagbesteding of vrijwilligerswerk als stimulans en motivering een vergoeding van € 7,50 per dag krijgen.

Een asielzoeker mag ook betaald werk doen. Er is geen beperking in het aantal weken dat een asielzoekers per jaar mag werken. Er gelden wel bepaalde voorwaarden. De asielzoeker moet minimaal zes maanden in Nederland en in de asielprocedure verblijven en heeft een BSN-nummer nodig om een bankrekening te kunnen openen. De werkgever moet een tewerkstellingsvergunning (TWV) bij het UWV aanvragen. In de uitwerking hiervan zullen wij contact zoeken met partijen die hier vorm aan kunnen geven, zoals uitzend- en detacheringsbureaus die ervaring hebben met deze doelgroep. Asielzoekers met een inkomen betalen een eigen bijdrage voor de opvangkosten.

1) In 2023 kreeg 80,8% van de asielzoekers een verblijfsvergunning, zie www.coa.nl: https://bit.ly/verblijfsvergunning-asielzoekers

Ontwikkelcentrum gemeente Nijkerk op de centrale locatie Nijverheidsstraat

Het is ons plan om op deze plek een Ontwikkelcentrum te maken voor vluchtelingen (asielzoekers, vluchtelingen uit Oekraïne) en statushouders, maar vinden het belangrijk dat deze voorziening ook bruikbaar is voor andere inwoners van gemeente Nijkerk met een ondersteuningsvraag, zoals inwoners die willen participeren of hulp kunnen gebruiken om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen.

Op dit moment hebben wij dit aanbod niet beschikbaar in onze gemeente. Het Ontwikkelcentrum biedt ons de kans om meer regie te krijgen op het re-integratieaanbod in Nijkerk en om meer persoonlijk contact te hebben met onze cliënten. Het Ontwikkelcentrum is bedoeld als aanvulling op het huidige regionale aanbod en zal geen dienstverlening vervangen die wij momenteel elders afnemen. In de uitwerking van het plan zal worden gekeken of en welke samenwerking met welke partijen zal worden gezocht. Wij houden hierbij uiteraard rekening met onze huidige samenwerkingen.

Momenteel is ’s Heeren Loo nog gehuisvest in het gebouw aan de Nijverheidsstraat met dagbesteding voor mensen met een verstandelijke beperking. De kringloopwinkel ‘Goed Bezig’ maakt hier deel van uit. De huidige huurovereenkomst loopt tot 1 april 2025. De afgelopen periode hebben we constructief overleg gevoerd met ’s Heeren Loo over mogelijke vervangende locaties. Er is ook onderzocht of het combineren van dagbesteding voor hun cliënten en de doelgroep asielzoekers mogelijk is. ’s Heeren Loo heeft ons in december 2025 laten weten geen gebruik te willen maken van deze mogelijkheid en de activiteiten op de locatie per 31 maart 2025 te willen beëindigen.

Wij hebben de bedoeling om in het pand een kringloopwinkel te huisvesten en daarnaast diverse mogelijkheden te creëren voor taalondersteuning, arbeidsontwikkeling, dagactiviteiten en betaald werk. Op de locatie zelf, maar bijvoorbeeld ook buiten in de vorm van bijvoorbeeld klussen en werk in de groenvoorziening. De deelnemers worden in het Ontwikkelcentrum ondersteund door activiteiten- en werkbegeleiders.

Ook de omgeving betrekken we in dit plan. Klanten of buurtbewoners kunnen niet alleen iets kopen in de kringloopwinkel, maar zij kunnen ook iets komen drinken in een gezellig inloop-koffiehuis.

Het combineren van de doelgroep vluchtelingen en mensen met een ondersteuningsvraag is voor ons een win-win situatie. Naast de doelgroep vluchtelingen richten we ons op een breed integraal aanbod voor alle inwoners van de gemeente Nijkerk die willen participeren in de samenleving. Dit sluit aan op de Participatiewet, die gemeenten stimuleert om zoveel mogelijk mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen. We zullen verder gaan onderzoeken hoe we dit vorm kunnen geven.

Het Ontwikkelcentrum biedt geweldige kansen om de verschillende doelgroepen onder begeleiding voor te bereiden op de arbeidsmarkt en van elkaar te kunnen leren. Zo kunnen zij hun vaardigheden, zelfvertrouwen en belastbaarheid verbeteren op een locatie in hun eigen gemeente. Dit vergroot hun kans op een zinvolle dagactiviteit of een duurzame baan. In het Ontwikkelcentrum kunnen zij op maat worden begeleid en krijgen zij de kans zich te oriënteren op werk dat bij hen past.

In samenwerking met de arbeidsmarktregio gaan we vanuit het Ontwikkelcentrum ook op zoek naar ondernemers in Nijkerk die betaald werk hebben voor de vluchtelingen. Naar aanleiding van de communicatie over de asielopvang hebben de eerste ondernemers zich al gemeld met mogelijke arbeidsplaatsen.

7. Veiligheid

7. Veiligheid

Het realiseren van een locatie voor de opvang van vluchtelingen gaat gepaard met zorgen en soms zelfs gevoelens van onveiligheid. Dit is onder andere gebleken uit de verschillende inwonersbijeenkomsten die zijn georganiseerd. Ook tijdens de raadsvergaderingen waar de opvang van vluchtelingen op de agenda stond gingen veel vragen over de veiligheid. Voor de opvang van asielzoekers is een veiligheidsplan opgesteld, om inzicht te geven wat we doen om de veiligheid in en rond de twee opvangplekken in Nijkerk zo goed mogelijk te borgen.

Voor de opvangplekken in Hoevelaken en Nijkerkerveen worden aparte veiligheidsplannen opgesteld. De inhoud zal grotendeels hetzelfde zijn, maar het is mogelijk dat locatiespecifieke eigenschappen maken dat er andere maatregelen nodig zijn. Daarnaast onderzoeken we op basis van de gesprekken met omwonenden en een analyse van de situatie of daar maatregelen op maat nodig zijn.

7.1 Veiligheidsplan

Met het veiligheidsplan hebben we de volgende doelen. We beschrijven:
- welke afspraken er over veiligheid zijn gemaakt met de verschillende partners;
- welke concrete maatregelen we nemen om de veiligheid te borgen, onder andere verkeersmaatregelen;
- welke overlegstructuren er zijn over dit onderwerp;
- welke mogelijkheden de inwoners hebben om hun signalen van eventuele onveiligheid met ons te delen.

7.2 Huisregels

Voor elke locatie zijn huisregels opgesteld, waar de bewoners zich aan moeten houden. Het gaat om algemene regels, regels die te maken hebben met de veiligheid van het terrein en de gebouwen, regels voor het gebruik van de keuken, wc en badkamer, regels voor schoonmaken en regels op het gebied van privacy. Zo zijn er regels voor respectvol met elkaar omgaan, opruimen van afval, voorkomen van geluidsoverlast en een verbod op alcohol en drugs in en rond het gebouw.

Voor de inhoud van het veiligheidsplan verwijzen we naar de bijlage.

8. Organisatie

8. Organisatie

De ontwikkeling van de vier locaties wordt uitgevoerd door een interim projectteam Vluchtelingen voorbereiding realisatie voor een periode van twee jaar, tot eind 2026. Dit kernteam heeft de hele doelgroep vluchtelingen onder zijn hoede, het gaat dus niet alleen om de opvang van asielzoekers, maar ook om de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en de huisvesting van statushouder. Na de tijdelijke periode tot eind 2026 neemt het vaste team kernteam Vluchtelingen realisatie en beheer de taken van het interimteam over en komt aan het roer te staan voor de sturing op deze drie dossiers.

Zoals omschreven in hoofdstuk 6.2 heeft elke opvangplek een locatiemanager, zorgcoördinator (dit zou een medewerker van het COA kunnen zijn), woonbegeleiding, beveiliging en een huismeester.

Projectteam realisatie
Tijdelijk voor 2 jaar

Kernteam realisatie & beheer
Vast gedurende de opvang van asielzoekers

Nijverheidsstraat	Beurtschipper	Ontwikkelcentrum	Nijkerkerveen	Hoevelaken
Locatiemanager 0.5 fte	Locatiemanager 0.5 ft	Locatiemanager 1 fte	Locatiemanager 0.5 fte	Locatiemanager 0.5 fte
Zorg coördinator / coa medewerker 1 fte	Zorg coördinator / coa medewerker 1 fte	Zorg coördinator / coa medewerker 0.89 fte	Zorg coördinator / coa medewerker 1 fte	Zorg coördinator / coa medewerker 1 fte
Woonbegeleiding 08:00 – 19:00	Woonbegeleiding 08:00 – 19:00	Werkbegeleiding 08:30 – 18:00	Woonbegeleiding 08:00 – 19:00	Woonbegeleiding 08:00 – 19:00
Huismeester 0.25 fte	Huismeester 0.25 fte	Onderwijs	Huismeester 0.25 fte	Huismeester 0.25 fte
Beveiliging 24 uur 7 dagen p. week	Beveiliging 24 uur 7 dagen p. week	Accountmanager werk	Beveiliging 24 uur 7 dagen p. week	Beveiliging 24 uur 7 dagen p. week
		Klantmanager werk		

9. Financiering

9. Financiering

9.1 Ontwikkelingen Spreidingswet

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) is sinds 1994 als zelfstandig bestuursorgaan verantwoordelijk voor de opvang en begeleiding van asielzoekers in Nederland. In de Wet Orgaan opvang asielzoekers[1] staat vastgelegd dat het COA belast is met de opvang van asielzoekers en dat het COA zijn taken uitvoert met financiering vanuit het rijk. Dit is zo geregeld om te zorgen dat de financiële last niet op de gemeenten terechtkomt. De gemiddelde kosten voor de opvang van asielzoekers bedragen € 76,60 per dag[2](normbedrag). In dit bedrag zitten onder meer de kosten van huisvesting, personeel, gezondheidszorg en levensonderhoud. De kosten voor inburgering worden apart betaald.

Wijze van financiering bij eigen beheer

Met de nieuwe Spreidingswet is de mogelijkheid gekomen dat gemeenten opvanglocaties in eigen beheer ontwikkelen en exploiteren. Over de wijze van financiering van eigen beheer staat echter niets in de Spreidingswet. Het COA heeft in gesprekken de afgelopen periode aangegeven dat hun rol bij locaties in eigen beheer beperkt is tot het toewijzen van asielzoekers en verder niets. Het COA stelt ook geen rol te hebben in de financiering en heeft ons hiervoor doorverwezen naar het ministerie van A&M.

In een gesprek heeft het ministerie aangegeven op dit moment te werken aan een uitvoeringsregeling voor een Duurzame Gemeentelijke Opvang (DGO). Bij deze regeling behoudt het COA de eindverantwoordelijkheid en krijgen gemeenten de ruimte om het dagelijks beheer en de regie te voeren. De DGO is geen invulling voor de exploitatie in de zin van de Spreidingswet, maar een aanvulling op de twee opties die wettelijk zijn vastgelegd: 1. Het COA exploiteert volledig of 2. de gemeente exploiteert volledig. De DGO-regeling moet ervoor zorgen dat de samenwerking tussen COA en de gemeente zo wordt ingericht dat het uitvoerbaar blijft en de asielopgave zo goed als mogelijk wordt ingevuld.

De DGO fungeert als een optie die de samenwerking tussen COA en gemeenten kan versterken en bijdraagt aan het gezamenlijke doel voor de capaciteitsopgave. Net als nu in de Wet Orgaan opvang asielzoekers is geregeld, zal in de DGO-regeling gewerkt worden met een normbedrag per persoon per dag voor minimaal vijf jaar. Het ministerie verwacht de DGO-regeling op korte termijn te kunnen presenteren.

9.2 Uitgangspunten begroting

Op basis van het algemene plan van aanpak Opvang van asielzoekers en de plannen van aanpak voor de locaties Beurtschipper en Nijverheidsstraat hebben we de kosten voor de ontwikkeling en exploitatie van de vier locaties in beeld gebracht. Hierbij hebben we de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Financiering door het rijk

Ons uitgangspunt voor de ontwikkeling en exploitatie van de vier kleinschalige locaties in de gemeente Nijkerk is dat het rijk dit betaalt en dat we hier zo min mogelijk eigen extra middelen voor in hoeven te zetten. We gaan ervanuit dat het rijk een en ander gaat financieren uit de nieuwe DGO-regeling. Maar de financiering zou ook uit een andere regeling of op basis van specifieke afspraken met het rijk of met het COA kunnen komen. Op basis van dit plan van aanpak gaan we hierover met het rijk en met het COA in gesprek.

Kosten voor het COA

Het ministerie van A&M heeft aangegeven dat het de insteek is dat kosten en verantwoordelijkheid voor zorg (huisarts, tandarts en GGZ), onderwijs aan kinderen, inburgering en leef- en eetgeld, de reiskosten en de verzekeringskosten van de bewoners bij het COA komen te liggen. Deze kosten zijn daarom niet in onze begroting opgenomen.

Duur van de opvang van asielzoekers

We gaan uit van een periode van minimaal 5 jaar en maximaal 10 jaar voor de locaties Beurtschipper, Hoevelaken en Nijkerkerveen en maximaal 15 jaar voor de locatie Nijverheidsstraat. We kiezen daarmee voor een duurzame oplossing en stabiliteit en niet voor een opvang die slechts tijdelijk verlichting biedt. Zo zijn we niet afhankelijk van noodoplossingen en maken we efficiënt gebruik van de middelen. We zorgen voor een goede integratie en kunnen op die manier ook echt iets opbouwen voor zowel de vluchtelingen als voor de Nijkerkse samenleving. De benodigde omgevingsvergunning voor deze tijdelijke invulling geldt voor 10 jaar, waarna nog een verlening met 5 jaar mogelijk is. Na deze periode willen we het vastgoed nog tenminste 25-30 jaar inzetten voor de inwoners van Nijkerk, om te voorzien in behoefte aan huisvesting, opvang en voorzieningen van verschillende doelgroepen.

We rekenen in de begroting met de volgende afschrijvingsperiodes.

- Een afschrijvingsperiode van 10 jaar voor de verkeersmaatregelen. Volgens de financiële verordening moet dit 40 jaar zijn. Omdat de verkeersmaatregelen direct samenhangen met de realisatie van een opvanglocatie en anders niet hadden plaatsgevonden, vindt afschrijving van deze aanpassingen in 10 jaar plaats.
- Een afschrijvingsperiode van 10 jaar voor de verbouwingskosten van het gebouw op de locatie Beurtschipper. Volgens de financiële verordening moet dit 25 jaar zijn. Omdat de opvang van asielzoekers voor maximaal tien jaar is en we het pand voor die periode huren, vinden we dat dit bedrag ook in 10 jaar moeten afschrijven.
- Een afschrijvingsperiode van 40 jaar voor de gebouwen op de locaties Nijverheidsstraat, Hoevelaken en Nijkerkerveen. Volgens de financiële verordening moet dit 25 jaar zijn. We kiezen voor deze afwijking, omdat deze modulaire bouw volgens de opgave van de leverancier 40 jaar meegaat, en we de panden bovendien na 10-15 jaar nog tenminste 25-30 jaar gaan inzetten voor andere doelgroepen, wat ook andere opbrengsten met zich mee zal brengen.

Het risico van de afschrijvingsperiodes langer dan 10 jaar is dat wanneer de opvang van asielzoekers eerder afloopt dan 10 jaar, we ook eerder zelf voor deze kosten moeten opdraaien. Beheersmaatregelen hiervoor staan genoemd in hoofdstuk 4.3.

1) https://wetten.overheid.nl/BWBR0006685/2024-06-27
2) Wat geeft de overheid uit aan de opvang van asielzoekers? Rijksoverheid.nl: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asielbeleid/vraag-en-antwoord/uitgaven-rijk-provincies-gemeenten-voor-opvang-asielzoekers

Voorwaarden bij de financiering door het rijk

Voor ons gelden de volgende voorwaarden bij de financiering door het rijk.

- Het normbedrag bekostigd wordt door het rijk vanuit de nieuwe uitvoeringsregeling Duurzame Opvanglocaties (DGO) of vanuit een andere regeling of afspraak met het rijk of vanuit een samenwerkingsovereenkomst of afspraak met het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA).
- Het normbedrag wordt geïndexeerd op basis van een reëel indexcijfer.
- Het normbedrag wordt toegekend voor minimaal 5 jaar.
- We sluiten een samenwerkingsovereenkomst met het COA, waarin we afspraken maken over dat het COA het beheer en de exploitatie van de locaties overneemt wanneer binnen 10 jaar de financiering wegvalt.
- Het COA en/of het rijk de financiering van de zorg, onderwijs aan kinderen, inburgering en leef- en eetgeld, de reiskosten en verzekering van de bewoners voor zijn rekening neemt. Deze kosten zijn niet meegenomen in het berekende normbedrag.

Hoevelaken en Nijkerkerveen

Voor de realisatiekosten van de opvangplekken in Hoevelaken en Nijkerkerveen is een inschatting gemaakt van de ontwikkelkosten, omdat de plannen voor deze locaties de komende maanden worden uitgewerkt. Deze bedragen zijn het maximum dat per locatie uitgegeven mag worden aan de ontwikkeling van die locatie. In de bedragen zit niet de ontwikkeling van de woningen voor starters en jongeren. De plannen hiervoor maken deel uit van de plannen van aanpak voor de beide locaties die we de komende periode gaan uitwerken. Onze insteek daarbij is dat deze woningen gefinancierd en geëxploiteerd worden door een derde partij. Hierover gaan we in eerste instantie in gesprek met de WSN.

9.3 Begroting

Projectteam

	Bedragen x € 1.000 **LASTEN PER JAAR**
Projectteam	523
Totaal lasten	**523**

De lasten voor het interim projectteam Vluchtelingen voorbereiding realisatie bedragen voor een periode van twee jaar in totaal € 1.046.000. Voorgesteld wordt deze lasten te dekken uit de bestemmingsreserve Oekraïne. De bestemmingsreserve Oekraïne is gevormd vanuit de ontvangen Rijksbijdrage voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Uit deze bestemmingsreserve worden de kosten betaald voor de opvang. In deze bestemmingsreserve resteert eind 2024 een positief saldo van (naar verwachting) € 6,2 miljoen. De raad mag dit budget inzetten voor andere doeleinden.

Door het inzetten van dit overschot voor asielzoekers, vluchtelingen uit Oekraïne en statushouders besteden we het geld in lijn met het doel waarvoor we het hebben ontvangen. Omdat het geld uit deze bestemmingsreserve is ontvangen van het Rijk, kost het de inwoners van de gemeente Nijkerk geen geld.

Uitvoeringskosten per jaar

	Bedragen x € 1.000 **TOTAAL PER JAAR**
Huisvesting, begeleiding en beveiliging	8.087
Persoonlijke kosten	1.774
Totaal lasten	**9.861**
Rijksbijdrage en COA	9.861
Saldo van baten en lasten	**0**

Huisvesting, begeleiding en beveiliging

	Algemeen & Overhead	Ontwikkelcentrum	Beurtschipper	Nijverheidsstraat	Koolhaas	Middelaarseweg	Bedragen x € 1.000 **TOTAAL PER JAAR**
Projectteam	450						405
Maatschappelijke begeleiding		630	841	594	594	594	3.253
Beveiliging			683	555	555	555	2.348
Kapitaallasten investeringen		203	242	183	228	230	1.086
Huisvestingskosten		68	294	132	105	105	704
Vervoerskosten		24					24
Daggeldvergoeding	72						72
Onvoorzien	150						150
Totaal lasten	**672**	**925**	**2.060**	**1.464**	**1.482**	**1.484**	**8.087**
Rijksbijdrage							8.087
Saldo van baten en lasten							**0**

De kosten voor huisvesting, begeleiding en beveiliging bedragen per jaar € 8.087.000. Dit komt neer op een normbedrag van € 79,69 per asielzoeker per nacht (op basis van 365 dagen en 278 asielzoekers). De uitvoeringskosten moeten volledig worden gedekt door de Rijksbijdrage die we ontvangen voor de opvang. Op deze wijze kost de opvang van asielzoekers de inwoners van Nijkerk geen geld.

Persoonlijke kosten

	Bedragen x € 1.000 **TOTAAL PER JAAR**
Leefgeld	215
Reiskosten	217
Verzekering	500
Eetgeld	842
Totaal lasten	**1.774**
Bijdrage COA	1.774
Saldo van baten en lasten	**0**

De persoonlijke kosten voor de asielzoekers per jaar bedragen € 1.774.000. Ons uitgangspunt is dat de financiering van deze kosten rechtstreeks door het Centraal Opvang orgaan asielzoekers plaatsvindt. De gemeente Nijkerk heeft hierin geen taak. Dit kost de inwoners van de gemeente Nijkerk geen geld.

Investeringen

	Ontwikkelcentrum	Beurtschipper	Nijverheidsstraat	Koolhaas	Middelaarseweg	Bedragen x € 1.000 **TOTAAL PER JAAR**
Inventaris	300	120	120	100	120	760
Verkeersmaatregelen	35	7	35	35	35	147
Verbouwing / gebouwen	6.500	2.000	3.500	5.000	5.000	22.000
Totaal investering	**6.835**	**2.127**	**3.655**	**5.135**	**5.155**	**22.907**
Meerjaren Investeringsprogramma				500	500	1.000
Bestemmingsreserve Oekraine	3.000					3.000
Rijksbijdrage	1.210	2.127	1.030	1.260	1.280	6.907
Restwaarde gebouwen na 10 jaar	2.625		2.625	3.375	3.375	12.000
Totaal dekking	6.835	2.127	3.655	5.135	5.155	**22.907**

De totaal benodigde investering bedraagt € 22.907.000. Deze investering wordt gedekt door een al in het Meerjarig Investeringsprogramma (MIP) opgenomen bedrag van € 1.000.000. De kapitaallasten van het MIP zijn gedekt in de begroting van de gemeente. Deze kosten komen dus voor rekening van de inwoners van de gemeente Nijkerk. Deze kosten bedragen over een looptijd van de opvang (10 jaar) gemiddeld per jaar € 69.500. Dit komt neer op een bedrag van € 1,50 per inwoner.

Daarnaast wordt specifiek voor het Ontwikkelcentrum nog een bedrag van € 3.000.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve Oekraïne. Dit is een initiatief dat voor een brede doelgroep in onze Nijkerkse samenleving een uitkomst gaat bieden. Naast de doelgroep vluchtelingen richten we ons op met een breed integraal aanbod op alle inwoners van de gemeente Nijkerk die willen participeren in de samenleving. Het zorgt ervoor dat deze mensen een nieuwe kans krijgen, en het draagt bij aan onze doelstellingen op het gebied van inclusie. Daarom stellen wij voor de investering van € 3 miljoen om het Ontwikkelcentrum op te zetten (inclusief centrale voorzieningen, exclusief onderwijs) niet te rekenen in het normbedrag voor asielopvang, maar ten laste te laten komen van de bestemmingsreserve Oekraïners. Dit kost de inwoners van de gemeente Nijkerk geen geld omdat deze reserve is ontstaan uit de ontvangen Rijksbijdrage

De eerste 10 jaar worden de gebouwen gebruikt voor de asielopvang. Voor deze periode wordt de investering gedekt door deze toe te rekenen aan de Rijksbijdrage. Het gaat dan om een bedrag van € 6.907.000.

De investering in de verbouwing van de Beurtschipper wordt afgeschreven in 10 jaar, de overige gebouwen in 40 jaar. Het resterende saldo van de investeringen ad. € 12.000.000 betreft de restwaarde van de gebouwen na 10 jaar. Deze restwaarde wordt na 10 jaar gedekt door de opbrengst die samenhangt met de andere aanwending van de gebouwen. De gemiddelde kapitaalslasten per jaar bedragen vanaf het elfde jaar gemiddeld € 455.000.

9.4 Verbeteren van de Havenlijn naar voren halen

Het is nu een onverhard pad voor fietsers en voetgangers, dat slecht verlicht is. Om het een veilige fiets- en wandelroute te maken, moet de weg worden verhard en moet er verlichting komen. De verbetering van de hele Havenlijn (van de Nijverheidsstraat tot aan het station Nijkerk) staat in het Meerjaren Investerings Programma (MIP regel nr. 13). De uitvoering is gepland tussen 2031 en 2035. Mede door de wens van de omwonenden vinden wij het belangrijk om het stuk tussen de Vetkamp en de Nijverheidsstraat al in 2025 aan te pakken.

Er is nog geen geld beschikbaar voor de onderdelen van het MIP die in 2031 gepland staan. Daarom stellen we de raad voor om het benodigde krediet voor de investering in de Havenlijn ad. € 375.000 beschikbaar te stellen in 2025. Deze investering staat in het MIP gepland na 2030 en zal zonder maatregelen dus tot extra kapitaalslasten leiden. Wij stellen voor om het benodigde krediet te dekken uit het in het MIP opgenomen bedrag voor de opvang van vluchtelingen/arbeidsmigranten (MIP regel nr. 180).

Ondertussen hebben we ook een zeer kansrijke aanvraag ingediend bij de provincie voor de hele Havenlijn, via een voorstel van de regio Foodvalley, genaamd ‘Maatregelpakket schaalsprong Regio Foodvalley’.
De provincie neemt medio 2025 een beslissing over dit pakket.

9.5 Inkoop

Vanzelfsprekend houden wij ons bij de inkoop van producten en diensten aan de geldende inkoopregels. Wanneer sprake is van een Europese aanbesteding (meer dan € 221.000) kijken we naar de mogelijkheden van een spoedprocedure of een versnelde procedure, om in de uitvoering zo min mogelijk te vertragen.
Bij een meervoudige onderhandse aanbesteding (€ 50.000 tot € 221.000) stimuleren wij gunning aan een lokaal of regionaal bedrijf door alleen offertes binnen de regio aan te vragen. Op basis van de kostenoverzichten van Beurtschipper en Nijverheidsstraat concluderen we uit een eerste verkenning dat we voor de post Beveiliging een Europese aanbesteding moeten gaan doen. Verder moeten we in elk geval ook de aanschaf van matrassen en kasten met sloten meervoudig onderhands aanbesteden.

10. Communicatie en participatie

10. Communicatie en participatie

De communicatie & participatie bij het uitwerken van de vier locaties hebben tot doel om belanghebbenden over het proces te informeren en waar mogelijk te betrekken bij onderwerpen die voor hen van belang zijn. De afgelopen periode hebben we onze communicatie en participatie uitgevoerd volgens het Communicatie- en participatieplan Opvang Asielzoekers van september 2024[1]. De uitgangspunten van dit plan gelden eveneens en onverkort voor de komende fase in 2025. Daarbij zetten we onze ervaringen uit de vorige fase in voor bijstelling en verbetering.

10.1 Fase Ia: opstellen plan van aanpak Beurtschipper en Nijverheidsstraat

Voor het opstellen van de plannen van aanpak Beurtschipper en Nijverheidsstraat hebben we input opgehaald bij inwoners en ondernemers in de omgeving van de locaties. Samenvattend zijn de volgende onderwerpen uit het participatieproces naar voren gekomen als belangrijk.

- Verkeersveiligheid. Op beide locaties zijn zorgen over de verkeerssituatie en het risico op ongevallen als vluchtelingen zich daar op straat en in het verkeer begeven.
- Beperken van overlast.
  - Het zorgen voor dagbesteding van de vluchtelingen kan overlast voorkomen.
  - 24/7 begeleiding van de vluchtelingen is noodzakelijk.
  - Geven van duidelijke huisregels aan de vluchtelingen.
- Er moet een duidelijk aanspreekpunt zijn voor omwonenden.
- Vanuit de omgeving Nijverheidsstraat is de roep om een upgrade van de Havenlijn tussen de Vetkamp en de Nijverheidsstraat.
- Medewerkers van het bedrijf dat in Beurtschipper 3 is gevestigd hechten belang aan een veilige en gescheiden werkomgeving, met aparte ingangen en gescheiden looproutes.

Voor een uitgebreide beschrijving van de resultaten van de participatieprocessen rond de locaties in Nijkerk verwijzen we naar de participatieverslagen in bijlage 4 en 5.

Op hoofdlijnen nemen we de volgende maatregelen op basis van de participatie.

- We nemen maatregelen om de verkeersveiligheid te borgen.
- Er komt woonbegeleiding op de locatie en daarnaast 24/7 beveiliging.
- Er is 24/7 een aanspreekpunt voor omwonenden waar zij terecht kunnen met vragen, zorgen en meldingen.
- We hebben in de uitvoering aandacht voor de zorgen van ondernemers over de continuïteit van hun bedrijfsvoering. Het is onze insteek dat ondernemers niet geconfronteerd worden met extra regels op het gebied van bijvoorbeeld geluid, omdat er een opvangplek voor asielzoekers bij hen in de buurt komt.
- In het plan van aanpak is veel aandacht voor de invulling van dagbesteding en werk en het enerzijds verplichten en anderzijds motiveren van de vluchtelingen om hieraan deel te nemen.
- In het plan van aanpak is aandacht voor taalonderwijs en bij de werving van de woonbegeleiding is meertaligheid een aandachtspunt.
- In het ontwerp is rekening gehouden met wensen op het gebied van verlichting, de inrichting van de buitenruimte en groen.

1) https://nijkerk.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/1e17ccad-80c1-4eb0-a60f-ac9b73b0292e?documentId=ab7596f9-938f-45e4-97b5-bf07db2ecb4c&agendaItemId=8436a423-509a-4aac-a5dc-91487bf588ed

inhoud

- De woonbegeleiding zorgt ervoor dat bewoners samen met de beheerders regelmatig het terrein checken en schoonhouden.
- Met extra ondergrondse afvalcontainers voor restafval en PMD zorgen we voor goed beheer van afvalbeheer.
- Er is een fonds voor calamiteiten, waaruit eventuele extra maatregelen getroffen kunnen worden als dit nodig is, bijvoorbeeld het plaatsen van mobiele camera's, extra verlichting of verkeersmaatregelen.
- De verbetering van de Havenlijn staat gepland voor 2031. We gaan de verbetering van het stuk tussen de Vetkamp en de Nijverheidsstraat proberen naar voren te halen, en dit uitvoeren in 2025.
- In de uitvoering gaan we samen met sportverenigingen kijken hoe wij hen kunnen betrekken bij een aanbod voor de vluchtelingen.
- Voor kinderen wordt een veilige speelplek op het terrein van de centrale locatie aan de Nijverheidsstraat aangelegd.
- Over de uitstraling van het gebouw aan de Nijverheidsstraat kunnen de omwonenden meepraten in een sessie in februari. Het gaat bijvoorbeeld om de kleur, het materiaal en het groen.
- Onze communicatie zal er de komende periode op gericht zijn om het contact met de buurt op te bouwen en te versterken.
- We zullen na opening van de locatie kennismakingsmomenten organiseren voor de bewoners en de omwonenden.

Voor een beschrijving van hoe we de inbreng van de omgeving hebben verwerkt verwijzen we naar de plannen van aanpak voor Beurtschipper 3 en Nijverheidsstraat 7 in bijlage 1 en 2.

10.2 Fase Ib: opstellen plan van aanpak Hoevelaken en Nijkerkerveen

De komende periode gaan we verder met het participatieproces voor het opstellen van de plannen van aanpak voor de locaties in Hoevelaken en Nijkerkerveen. We hebben de invulling besproken met betrokkenbewoners in Hoevelaken en in Nijkerkerveen.

De bewoners van de Middelaarseweg in Hoevelaken geven aan nog steeds de keuze voor deze locatie niet te begrijpen. Zij vinden dat ze niet betrokken zijn en hebben het gevoel dat er niet naar hun inspraak is geluisterd. Zij voelen zich in de steek gelaten. Ondanks dat hebben ze aangegeven wel betrokken te willen worden bij de uitwerking van het plan van aanpak.

Het actiecomité Nijkerkerveen geeft aan de belangen van de omwonenden die het niet eens zijn met dit besluit te willen blijven vertegenwoordigen. Zij raden aan direct in gesprek te blijven met deze mensen. Ook het actiecomité wil betrokken zijn bij en meedenken over de invulling van het plan van aanpak.

Opzet participatieproces Hoevelaken en Nijkerkerveen

In de basis is de aanpak voor deze locaties vergelijkbaar met de participatieprocessen voor de twee locaties in Nijkerk. Het zijn wel verschillende situaties. In Hoevelaken en Nijkerkerveen gaat het om woongebied en niet om industrieterrein. Bovendien worden er nieuwe locaties ontwikkeld in combinatie met huisvesting voor starters en jongeren. Vanwege deze andere omstandigheden hebben we het participatieproces uitgebreid. Bij de invulling hiervan hebben we tips uit de gesprekken met de buurt en het actiecomité gebruikt.

Net als in Nijkerk werken we met persoonlijke (keukentafel)gesprekken, meedenksessies en de online vragenlijst. We gaan voor Hoevelaken en Nijkerkerveen meer meedenksessies organiseren, voor de directe omgeving, maar ook voor heel Hoevelaken en Nijkerkerveen. Daarbij gaan we van tevoren vragen inventariseren, zodat we deze bijeenkomsten heel gericht kunnen voorbereiden en tijdens de bijeenkomst in kunnen gaan op wat er leeft. Verder richten we werkgroepen in rond de drie participatiethema's binnen- & buitenruimte, veiligheid & leefbaarheid en leren & integreren. We gaan ervan uit dat we meerdere keren met deze werkgroepen om tafel gaan. Deze werkgroepen kunnen indien gewenst ook tijdens de realisatiefase blijven bestaan.

Daarnaast hebben we in dit proces te maken met een extra doelgroep, namelijk de mogelijke bewoners van de woningen voor jongeren en starters in de beide kernen. Wij benaderen hen apart om hun feedback op te halen.

Om tegemoet te komen aan de wensen vanuit de omgeving die naar voren komen uit de nog te doorlopen participatieprocessen met betrekking tot de locaties Nijkerkerveen en Hoevelaken reserveren we € 200.000. Dit budget is ook beschikbaar om zo nodig maatregelen te nemen voor een goede (landschappelijke) inpassing van de beide locaties.

We denken dat we met deze aanpak het participatieproces op een zorgvuldige manier invullen. Het heeft wel de consequentie dat we de participatieperiode moeten verlengen met een maand. In tijd betekent dit dat we de plannen van aanpak in april aanbieden aan de raad. Dit heeft geen consequenties voor de planning van de realisatie. Hiervoor blijft de deadline van uiterlijk eind 2026 staan.

10.3 Fase II: realisatie van de locaties

Wanneer de raad akkoord gaat met de plannen van aanpak voor Beurtschipper en Nijverheidsstraat start de realisatiefase voor deze locaties. In deze fase ligt de nadruk vooral op communicatie over de voortgang van de bouw en de inrichting van de opvangplek en veel minder op participatie en de vraag om mee te denken over de invulling van de locatie.

Vanzelfsprekend blijven we ook in de realisatiefase op een toegankelijke manier oog en oor houden voor zorgen en wensen uit de buurt. Wij willen de betrokken inwoners en ondernemers open en actief informeren en richten ons daarbij op het tot stand brengen van een constructieve en duurzame onderlinge verstandhouding met de omgeving, als toekomstige buren van de opvangplek. Daarnaast vinden we het belangrijk dat iedereen op zijn of haar eigen manier kan blijven deelnemen of instappen en blijven we inwoners motiveren om zich aan te melden als vrijwilliger. Dit betekent dat we een mix van online en persoonlijke kanalen blijven inzetten.

Werkgroep met vertegenwoordiging van de buurt

Per locatie richten we voor de buurt een werkgroep in, die elke drie maanden om tafel gaat om te bespreken hoe het gaat met de bouw en de vorderingen. De werkgroep wordt gevormd door een vertegenwoordiging van de buurtbewoners en betrokkenen van de gemeente. Het is de bedoeling dat de vertegenwoordigers van de samenleving vragen en opmerkingen van omwonenden en ondernemers in de buurt verzamelen en inbrengen tijdens het werkgroep overleg.

Het communicatie- en participatieplan voor deze realisatiefase is opgenomen in bijlage 6. Wanneer we de plannen van aanpak voor de locaties in Hoevelaken en Nijkerkerveen presenteren, stellen we dit communicatie- en participatieplan zo nodig op maat bij.

11. Planning en monitoring

11. Planning en monitoring

Zoals bekend wil het Kabinet de Spreidingswet intrekken. Tot het moment van intrekking zal de wet, worden uitgevoerd, volgens de motie van de Tweede Kamer (Kamerstuk 19637 – 3305)[1]. De gemeente Nijkerk heeft de wettelijke taak om uiterlijk 1 juli 2025 dit aantal opvangplekken beschikbaar te stellen.

11.1 Planning

- Januari 2025: start participatieproces voor de locaties in Hoevelaken en Nijkerkerveen.
- Februari 2025 (onder voorbehoud en na akkoord van de gemeenteraad): uitvoering plannen van aanpak voor de twee locaties in Nijkerk.
- April 2025: Het college besluit over de plannen van aanpak voor de locaties in Hoevelaken en Nijkerkerveen.
- Mei 2025 (onder voorbehoud van en na akkoord van de gemeenteraad): uitvoering plannen van aanpak voor de locaties in Hoevelaken en Nijkerkerveen.
- Juli 2025: opening locatie Beurtschipper. Voor de huisvesting van de voorzieningen zoals het Ontwikkelcentrum, zorg en onderwijs maken we tijdelijk gebruik van een andere locatie in eigendom van de gemeente.
- December 2025: opening locatie Nijverheidsstraat.
- Uiterlijk december 2026: opening locaties in Hoevelaken en Nijkerkerveen.

De bovenstaande planning is onder voorbehoud van de gemaakte kanttekeningen.

Met deze planning halen wij niet de wettelijke eis om voor 1 juli 2025 onderdak te bieden aan het gevraagde aantal asielzoekers. Onze aangepaste planning is afgestemd binnen de sub-regionale PRT Migratie & Integratie Foodvalley en met instemming van de andere deelnemende gemeenten opgenomen in het subregionale plan van aanpak. Dit plan van aanpak is na goedkeuring door de Provinciale Regietafel Gelderland door de Commissaris van de Koning ingediend bij het ministerie van Asiel & Migratie.

11.2 Monitoring

De projectleider en de locatiemanager geven leiding aan het proces, houden dagelijks de vinger aan de pols en sturen zo nodig bij.

Elke drie maanden evalueren we de gang zaken met de sociale teams, wijkbeheer, de BOA's en de adviseur verkeer.

Per locatie monitort en evalueert de werkgroep met een vertegenwoordiging van de omwonenden de gang van zaken met de gemeente, eens per drie maanden of vaker als dat nodig is.

Via het informatieloket Asielopvang, de locatiemanagers, berichten op social media houden we signalen vanuit de samenleving continu in de gaten.

1) https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2024D35122&did=2024D35122

COLOFON

Dit is een uitgave van de gemeente Nijkerk
januari 2025

Vormgeving:	Evergreen
Redactie:	gemeente Nijkerk
Eindredactie:	gemeente Nijkerk
Fotografie:	COA, Lambert de Jong, Stock

Disclaimer

Alhoewel dit plan met de grootste zorgvuldigheid is samengesteld kunnen hier geen rechten aan worden ontleend.

gemeente
Nijkerk